

ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΟΡΗΣΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΙΔΡΥΤΗΣ

ΑΘΗΝΑΙ

ΔΙΕΥΘΥΝΕΤΑΙ

ΙΩΑΝ. ΗΡ. ΜΑΛΛΩΣΗΣ ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1924 ΥΠΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ

ΕΤΟΣ Γ' - ΠΕΡΙΟΔ. Β'

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

22 ΜΑΪΟΥ 1927

ΤΑ ΠΟΛΕΜΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Διευθύνσεως —

Γεωργίου Στρέϊτ —

Εσωτερική Εβδομάς —

Στρατηγού Χ. Λούφα —

Αλεξ. Διομήδους —

Ι. Μαλλώση —

Αλεξ. Ζαΐμη —

Χαρ. Βοζίκη —

Θ. Παγκάλου —

Ι. Χρυσανθοπούλου —

Ευαγ. Φαρμακίδου —

Γ. Σκαλιέρη —

Εκδόσεις — Βιβλιοκρισίαι — Δηλώσεις

Η δευτέρα περίοδος.

Τὸ Πολιτειακὸν ζήτημα.

Τὰ πολιτικά ζητήματα

Τὰ αἷτια τοῦ Μεγ. Πολέμου

Ἡ Οἰκονομικὴ κατάστασις τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ Εὐθύνη τοῦ κ. Ν. Πολίτου

» » » » »

» » » » »

» » » » »

Ἡ θανάτωσις 6 ἀθῶν

Καὶ πάλιν περὶ Καποδίστρια

Ἡ Δελφικὴ διδασκαλία

ΓΡΑΦΕΙΑ ΣΤΑΔΙΟΥ 24

ΑΓΟΡΑΖΟΝΤΕΣ ΤΗΝ "ΝΕΑΝ ΕΠΟΧΗΝ,"
ΑΠΟΚΤΑΤΕ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΗΣ ΔΩΡΕΑΝ ΛΗΨΕΩΣ
ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΤΟΜΟΥ
ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΔΗΜ. ΓΟΥΝΑΡΗ

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ - ΤΕΤΑΡΤΟΝ & ΠΕΜΠΤΟΝ

"Ὅστις ἐκ τῶν ἀγοραστῶν τῆς «Νέας Ἐποχῆς» προσαγάγῃ ἢ ἀποστείλῃ εἰς τὰ γραφεῖά της, Σταδίου 24 τὴν σειρὰν δέκα πέντε δελτίων ὡς τὸ παρὸν, θὰ λάβῃ ΔΩΡΕΑΝ τὸν δεύτερον τόμον τῆς πολιτικῆς Ἱστορίας Δ. Γούναρη. Ἀποκόψατε τὸ παρὸν.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ Ο "ΤΙΤΑΝ",

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΚΕΦΑΛΑΙΑ 3.000.000 ΔΡΑΧ.

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΕΝ ΕΛΕΥΣΙΝΙ

ΑΡΙΘ. ΤΗΛ. 6-54

Τηλεγραφική Διεύθυνσις

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 33 ΤΗΛΕΦ. ΑΡΙΘ. 5-77

Γραφεία φορτώσεων ΕΝ ΠΕΙΛΑΙΕΙ
Τηλ. αριθ. 277

"ΣΙΜΕΝΤΟΤΙΤΑΝ ΑΘΗΝΑΣ",

Τσιμέντα «ΤιΤαν» τύπου «Πορτλάν» (Ciment artificiel Portland) ανταποκρινόμενα εις τους αυστηροτέρους επισήμους κανονισμούς των πεπολιτισμένων Κρατών δι' έργα εκ Μπετόν πάσης φύσεως.

Βέτον armé λιμενικά πλακοποιία, επιστρώσεις, υποστρώσεις οδών, κατασκευή πλίνθων (τούβλων) και ογκολίθων (άγκωνάρια), πρέκια κτλ.

Τσιμέντο «Κέρως». Ειδική κονία, κατάλληλος διά την κατασκευήν υδραυλικών αμμοκονιαμάτων διά συνήθεις λιθοδομὰς ή πλινθοδομὰς, αντικαθιστώσα με πλείστα όσα προτερήματα τὰ αμμοκονιάματα εξ ασβέστου.

Πολύ ταχύτερα πηξίς. Ασυγκρίτως μεγαλύτερα αντοχή, όθεν: Ταχύτης εκτελέσεως. Σημαντική ελάττωσις του πάχους των τοίχων, ήτοι: Κέρδος εις χρήσιμον χώρον και οικονομία εις εδαφικά και όγκον λιθοδομής.

ΣΥΝΙΣΤΑΤΑΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΩΣ ΔΙ' ΕΡΓΑ ΛΙΜΕΝΙΚΑ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ & ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
33 ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 33

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΙ ΕΙΣ ΠΑΣΑΣ ΤΑΣ ΠΟΛΕΙΣ ΚΑΙ ΚΩΜΟΠΟΛΕΙΣ

ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ

Χημικά λιπάσματα.— Ειδικά σύνθετα λιπάσματα διαφόρων τύπων διά πᾶσαν ἐν γένει καλλιέργειαν καὶ ἅπλᾳ (ἄζωτουχα, υπερφωσφορικά, καλιοῦχα).

Όξέα.—Θεϊκόν, Νιτρικόν, Υδροχλωρικόν, Θεϊκὸς σίδηρος, Περσπορίνη.

Εἶδη Υαλουργείου.—Υαλοπίνακες κοινοὶ (τζάμια), ἐπιτραπέζια εἶδη. Φιάλαι πάντος εἶδους, Δαμιζάναι κλπ.

Ἡ Ἑταιρεία ἔχει ἰδιαίτερον τμήμα ΓΕΩΠΟΝΙΚΟΝ τὸ ὁποῖον παρέχει δωρεάν, προφορικῶς ἢ δι' ἀλληλογραφίας, πᾶσαν πληροφορίαν δι' ὅλα τὰ γεωργικὰ ζητήματα καὶ εἰδικῶς διὰ τὴν χρῆσιν τῶν χημικῶν λιπασμάτων τῆς.

ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

Ίδρυτής: ΙΩΑΝ. ΗΡ. ΜΑΛΛΩΣΗΣ

Η ΔΕΥΤΕΡΑ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

Αἱ πολιτικαὶ ἀσχολίαι τοῦ ἰδρυτοῦ τῆς «Νέας Ἐποχῆς» κ. Ἰωάννου Μάλλωσῃ καὶ ἡ ἀπασχόλησις αὐτοῦ εἰς τὴν συγγραφήν τοῦ Βου τόμου τῆς Ἱστορίας Δημ. Γούναρη, ἐπέβαλον τὴν ἀνάγκην τῆς διευθύνσεως τῆς «Ν. Ἐποχῆς» εἰς ἐπιτροπὴν ἐκ τακτικῶν αὐτῆς συνεργατῶν. Ἡ ὅλως τυπικὴ αὕτη μεταβολὴ θὰ ἔχῃ τοῦτο τὸ ἀγαθόν: ὅτι ἡ «Νέα Ἐποχὴ» ὑπὸ τὴν νέαν αὐτῆς διεύθυνσιν θὰ ἐμφανισθῇ ἀπὸ ἀνόψεως περιεχομένων ἀρτιωτέρα καὶ πλουσιωτέρα, συν. χῶς δὲ βελτιωμένη θὰ δυνήθῃ νὰ ικανοποιησῇ καὶ τὰς πλέον ὑπερβολικὰς ἀξιώσεις τοῦ ἀναγνωστοικοῦ αὐτῆς κοινοῦ, τὸ ὁποῖον μετὰ τόσης στοργῆς περιβάλλει αὐτήν. Ἡ πολιτικὴ γραμμὴ τῆς «Ν. Ἐποχῆς» πικρὴν ἐστὶ πάντοτε ἀντικλιμακώσεως. Ἡ «Νέα Ἐποχὴ», δημοσιογραφικὸν ὄργανον, ἡμετερόφρων, μὴ ὑπηρετοῦσα οὐδενὸς κόμματος τὰ συμφέροντα, δὲν θὰ ὑποστείλῃ οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν τὴν Ἱδεολογικὴν Σημαίαν τῆς ὑπὸ τὰς πτυχὰς τῆς ὁποίας εἶναι συγκεντρωμένοι

ὅλοι οἱ ἀληθινοί, οἱ ἀγνοί, οἱ ἰδανικοὶ Ἱδεολόγοι.

Ἡ ἀπὸ τοῦ παρόντος τεύχους εἰσοδος τῆς «Ν. Ἐποχῆς» εἰς τὴν Βαν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς της περιόδου, ἥτις εἶνε ἐν ταύτῃ περίοδος βελτιώσεως τῆς τεχνικῆς καὶ περιεχομένου, ἀλλὰ καὶ περίοδος ἐντονωτέρας διεξαγωγῆς τοῦ ὁκτωβριανοῦ ἀγῶνος, εἰμεθα βέβαιοι, ὅτι θὰ χαίρεισθῃ μετὰ ἰδιαίτερας χαρᾶς ἀπὸ ὅλον τὸ πλῆθος τῶν ἐκτιμώντων τοὺς μέχρι τοῦδε Ἱδεολογικοὺς ἀγῶνας, τοὺς ἐν μέσῳ πικριῶν καὶ ἀκανθῶν διεξαχθέντας ὑπ' αὐτῆς.

Εἶνε ἀνάγκη νὰ τονισθῇ—καὶ ἐφιστῶμεν ἰδιαίτερος ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου τὴν προσοχὴν τῶν κ. κ. συνδρομητῶν καὶ τῶν μετ' αὐτῆς συναλλασσομένων—ὅτι πλὴν τῆς ἀναθέσεως τῆς διευθύνσεως εἰς τὴν ἐκ συνεργατῶν ἐπιτροπὴν, οὐδεμίαν ἄλλη μεταβολὴ ἐπῆλθεν εἰς τὴν Ἱδιοκτησίαν καὶ διαχείρισιν τῆς «Νέας Ἐποχῆς».

(Ἐκ τῆς Διευθύνσεως)

Ο Γ. ΣΤΡΕΪΤ ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΟΥ

Ὁ ἄλλοτε ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν καὶ ἐκ τῶν πλέον συνδεδεμένων μετὰ τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου τῆς Ἑλλάδος κ. Γεώργιος Στρέϊτ, ἀναχωρῶν πρὸ δεκαπενθημέρου εἰς Εὐρώπην προέβη εἰς ταυτοσημοὺς ἐγγράφους ἀνακοινώσεις πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν Τόπον, ἐξ ὧν παραθέτομεν τὰς ἐπὶ τοῦ Πολιτειακοῦ ζητήματος ἀπόψεις αὐτοῦ ἐχούσας οὕτω:

«Ὡς ὅπως δὲ τῆς ἀνιστολήσεως τῆς ἡν εἴχομεν βυσιλευμένης δημοκρατίας, κατὰ τὴν ἐπικρατήσαν

σιν ἐν τῇ νεωτέρῃ ἐπιστήμῃ διακρίνωσιν, τῆς συντηρητικῆς τοῦτέστιν θυσίαις ὑπὸ τῆς κοινοβουλευτικότητι αὐτῆς μορφῇ, θεωρῶ ὅτι μόνιμός κεφαλὴ τοῦ Κράτους πρέπει νὰ εἴναι πολιτικὴν ἀνεκτικότητὸς τῆς ἀντικλιμακώσεως τῆς ἀγορᾶς δὲ εἰς τὴν πεποίθησιν τῆς ἐκ ἐκτορῶν διδασμάτων ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς μελέτης τῶν παρ' ἡμῶν συνθηκῶν. Τὴν τοιαύτην ὁμῶς λύσιν ἀπεκδέχομαι μόνον

ἀπὸ τῆς ἐλευθέρου καὶ τελείως ἀδι-
άστου θέλησεως τοῦ Ἑλληνικοῦ
λαοῦ, ὅτι ἐν ἐνδοξολογικῇ ἐξελίξει
τῶν προκλήσεων καὶ περιστάσεων ἤθε-
λον ἐνδείξει ἐπιστάσαν τὴν στιγμήν
τῆς περὶ τοῦ πολιτεύματος ὀριστι-
κῆς αποφάσεως τοῦ λαοῦ, ἀπο-
κρουσὶν πάντῃ κλονισμὸν καὶ πᾶσαν
οὐκ ἐπιθυμητὴν θέσιν. Τοῦτου οὕτως ἐ-
όντες, οὐδὲ καὶ διαβλέπω κώλυ-
μὰ τι ὅπως τὰς δυνάμεις μου θέσω
εἰς τὴν διάθεσιν τῆς πικρῆς ἡμῶν
σήμερον. Μετὰ χιρᾶς δὲ χιρᾶτι-
ζῶ τὸν ἀρξάμενον κτερουσμενὸν τῶν
πολιτικῶν πλῆθον, προσιωπῶντες
ὅσον ἤρεμον ἐν χιρᾶ καὶ τὴν περὶ
πολιτεύματος ἀπόφασιν, ὡς προσή-
κει ταύτῃ λαῷ ἐλευθέρῳ καὶ συνε-
ταγμένῳ καὶ ὡς ἀπικτεῖται τούτῳ ἡ
κρείστων τῆς τοῦ μέσου ἀρχῆς ἐξί-
λκστῆρος ἀντιδρᾶσαι αὐτῶν τῶν
μεγάλων ἐν τῇ ἱστορίᾳ τελευσθέντων
ἀνοσιουργημάτων. Ὁ Ἑλληνικὸς
λαὸς τὸ ζήτημα θὰ κρίνῃ ἐκτὸς πύ-
σης ἐκ τοῦ παρελθόντος ὀξυτέρως,
ἀποψιλωμένων πικρῶς κομματικῶν
ἢ προσωπικῶν ἀνταγωνισμῶν καὶ με-

τὴν εὐλογον προσπύθειν, ὅπως δι-
ὡς μεγίστης πλειονοψηφίης φθάσῃ
εἰς τὴν λύσιν, ἐν ἡ ἔξασφραλισθῇ τε-
λείως τὸ πολίτευμα. Πλὴν τῆς εἰς
τὴν ἀγάπην πίστεώς μου, τὴν αὐτὴν
τρέφω πίστην εἰς τὴν δύναμιν τῆς α-
ληθείας καὶ τῆς εὐλικρινείας, ὡς
στηρικτῶν ἄλλως τῆς ὀρθοφρο-
σύνης. Ἐπὶ τούτων θέον ἀπολύτως
νὰ στηρίζεται καὶ τὸ Κράτος ὅπως
μεγαλοουργήσῃ. Οὐδεμίαν δὲ οὐδε-
νὸς εὐλικρινείας ἐνέργειαν δύναται νὰ
προεξήγηθῃ. Εἰς τὴν προκλητικὴν
θέλησιν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ὅτι
αὕτη προκληθῇ, πάντες θεοχέως θὰ
ὑποκύψωμεν. Καὶ ἔως τότε ὅμως
οὐδεὶς ὑπάρχει λόγος, ὅπως μὴ
πάντες συμπαράτωμεν, ἀνεξαρτή-
τως τῶν πολιτικῶν ἡμῶν φρονη-
μάτων, ἕκαστος τὸ κατ' ἐαυτὸν
πρὸς προαγωγὴν τῶν συμφερόντων
τῆς ἡμετέρας πικρῆς. Σήμερον
δὲ πρόκειται περὶ τῆς ἐπικυρόσεως
εἰς ὁμαλὸν πολιτικὸν βίον, ἀπὸ
ραϊότητος κατ' ἐμὴν γνώμην διὰ τὴν
σωτηρίαν αὐτῆς».

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΣ

Ἡ ἀπὸ ἐξαμήνου συγκροτηθεῖσα
Οἰκουμένη Κυβέρνησις ἐφθασεν ἤδη
εἰς σημεῖον καθιστῶν προβληματικὴν
τὴν περαιτέρω ὑπαρξίν αὐτῆς.

Αἱ πολιτικαὶ ἀντιθέσεις, αἱ ὀφιστάμε-
ναι ἀπὸ πολλοῦ μεταξὺ Βενιζελισμοῦ καὶ
Ἀντιβενιζελισμοῦ, παραμερισθεῖσαι πρὸς
στιγμὴν διὰ τὴν ἐπίτευξιν τῆς συγκρο-
τήσεως Οἰκουμένης Κυβερνήσεως, ἥτις
ἐκλήθη νὰ διορθώσῃ ὅσα διὰ τῶν δικτα-
τοριῶν καὶ τῶν ἀνατροπῶν συνεκε-
ντρώθησαν ἐρείπια, ἀνέκυψαν καὶ κατε-
δηλώθησαν πλήρως ἐν αὐτῇ τῇ αἰθούσῃ
τῶν συνεδριάσεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμ-
βουλίου, ἀποτέλεσμα δὲ τούτου ὑπῆρξεν
ἡ ἐκτοτε ἀδυναμία τῆς Οἰκουμένης νὰ
προχωρήσῃ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ προ-
γράμματος, δι' ὃ συνέστη.

Ἡ δυσπιστία, ἡ ὁποία κρατεῖ μεταξὺ
τῶν μελῶν τῆς Κυβερνήσεως, τόσον ἐκ
τῆς διαφορᾶς κυρίως ἀντιλήψεων ἐπὶ τοῦ
καθεστωτικοῦ ζητήματος, ὅσον καὶ ἐκ
τῆς προσηλωσεως ἐκατέρως τῶν δύο
πολιτικῶν μερίδων εἰς ἀντιλήψεις καὶ δε-

σμούς τοῦ παρελθόντος, ἐχαλάρωσεν τὴν
μεταξὺ τῶν συνοχῶν καὶ ἀπετέλεσεν ἐμ-
πόδιον εἰς τὴν λύσιν τῶσαν ζητημάτων,
τὰ ὅποια ἐν τῇ δράσει ἐκάστης κυβερνή-
σεως ἐμφανίζονται. Οἱ βενιζελικοὶ ἰδίως
σεως ἐμφανίζονται. Οἱ βενιζελικοὶ ἰδίως
πολιτικοὶ ἀρχηγοί, ἐστερημένοι εὐλι-
κρινείας, ἔχοντες δὲ ἐνόχους δεσμούς με-
τὰ τῶν «στρατοκρατῶν», οὐδέποτε ἐδει-
ξαν διάθεσιν ν' ἀντιμετωπίσουν εὐθέως
πάν ζήτημα ἄλλ' ἐπεδίωξαν διὰ παρελκυ-
σεων καὶ ἀναβολῶν νὰ καταστήσουν δυ-
σχερὲς τὸ ἔργον τῆς Κυβερνήσεως. Αἱ-
σχυρότεροι τὴν ἀνάγκην τῆς συμπαράξε-
σθαι ἀντιβενιζελικῶν κομμάτων,
ὡς μετὰ τῶν ὁποίων καὶ ἔξωθεν εἶνε ἀδύ-
νατον νὰ ἐνισχυθῶν καὶ ἐσωθεν ἀδύνατον
νὰ κυβερνήσουν, δὲν ἠθέλησαν ἐν τούτοις
ἀρχικῶς νὰ προσδώσουν οἰκουμενι-
κότητα εἰς τὰς πράξεις τῆς Κυβερνήσε-
ως, ἀλλ' ἐφάνησαν ἀδιάλλατοι εἰς τὴν
διατήρησιν τῶν «κεκτημένων», δηλαδὴ
εἰς τὴν συγκράτησιν τῆς ὅλης διοικήσεως
εἰς χεῖρας τῶν, ἐνῶ ἀφ' ἑτέρου ἡμποδι-
ζον καὶ πᾶσαν ἐνέργειαν τελίνουσιν εἰς

τὴν ἐξυγίανσιν τῆς κρατικῆς μηχανῆς,
διὰ τῆς εἰσόδου καὶ μὴ Βενιζελικῶν στοι-
χείων εἰς τὰς ὑπηρεσίας, προβάλλοντες
τὸν κίνδυνον τῆς δῆθεν ἐκ τούτου ἐξε-
γέρσεως αὐτῆς ἢ ἐκείνης τῆς τάξεως.
Ὑπὸ ταῦτας συνθήκας ἐδημιουργήθη
τὸ ἄλυτον στρατιωτικὸν ζήτημα, κατέστη
ἀνισρὸν τὸ περὶ νομαρχῶν τοιοῦτον, με-
τεβλήθη εἰς πληγὴν χαίνουσαν ἡ ὀριστι-
κὴ πληρωσις τῆς ἐδρας τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς
χωροφυλακῆς καὶ ἡ λειτουργία τῶν δύο
ἀστυνομικῶν, κατέστη δὲ πρόβλημα ἡ ψή-
φισις τοῦ Συντάγματος καὶ ὁ τετραμι-
σμός τῶν πρὸς πραγματοποιήσιν τοῦ προ-
ὑπολογισμοῦ προσπαθειῶν. Τέλος προσέ-
κοψε τὸ κυβερνητικὸν ἔργον καὶ εἰς τὸν
διορισμὸν τοῦ κ. Πολίτου, καὶ οὕτω τὸ
ὅλον οἰκοδόμημα τῆς Οἰκουμένης, ὡ-
θούμενον καὶ βαλλόμενον παρ' αὐτῶν
τῶν πρώτων του, ἐμφανίζεται κλονιζόμε-
νον καὶ ἀπειλούμενον πανταχόθεν, ἐτοι-
μον πρὸς κατάρρευσιν καὶ ἀνίκανον πλέ-
ον πρὸς δρᾶσιν.

Ἡ Οἰκουμένη κυβερνησις, ἀπαλώσα-
σα ἤδη κατὰ μέγα μέρος τὸ κύρος της, μέ-
νει, διότι δὲν ὑπάρχει ἐξασφαλισμένη ἡ
διάδοχος αὐτῆς. Αἱ καταβαλλόμεναι προ-
σπάθειαι πρὸς διατήρησιν τῆς ἀποβαί-
νον ἀλυσίτελες. Τὸ Οἰκουμενικὸν συγ-
κρότημα, ἐστερημένον πλέον συνοχῆς,
ἵσταται ἀκόμη ὀρθιον, διὰ νὰ πέσῃ το-
ταχύτερον ὑπὸ πλέον δυσμενεῖς ὁροὺς
καὶ ὑπὸ συνθήκας λίαν ἐπικινδύνους διὰ
τὴν χώραν. Καὶ ὅσοι ἀκόμη ἠλπισαν ἐπὶ
τὴν Οἰκουμένην ἀντιλαμβάνονται ἤδη
ὅτι εἶνε μεγαλείτερον τὸ κινδύνον ἐκ τῆς
ἀκυβερνησίας, τὴν ὁποίαν γεννᾷ ἡ παρα-
μονή της, παρὰ τὸ ἐκ τῆς ἀμέσου διαλύ-
σεως αὐτῆς ἐνδεχόμενον νὰ προκύψῃ
τοιοῦτον.

Τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα τὸ στρα-
τιωτικὸν ζήτημα ἠπειλῆσε τὴν θέσιν τῆς
Κυβερνήσεως τοῦ κ. Ζαῖμη καὶ ἐνεφάνι-
σεν πάλιν ὁρῶντας τοὺς στρατιωτικὸν
«παράγοντας». Ὁ ἡγέτης τοῦ Δαϊκού
Κόμματος, ἀντιληφθεὶς ὅτι παρελκνέται
σκοπίμως, ἡ δημοσίευσις τῶν πινάκων
τῶν ἐπανερχομένων διὰ τοῦ Στρατ. Συμ-
βουλίου ἀξιωματικῶν, ἠξίωσε νὰ λη-
φθῶσιν ἄμεσοι ἀποφάσεις ἐπὶ τοῦ θέ-
ματος τούτου. Μετὰ μακρὰς συζητήσεως
καὶ ἀντεγκλήσεις ἐν τῷ Τύπῳ συνήλθον
ἐν συσκέψει οἱ πολιτικοὶ ἀρχηγοὶ καὶ κα-
τέστη ἀδύνατον νὰ εὗρουν λύσιν, ὥστε νὰ

συμπληρωθῇ ὁ Πίναξ Α'. διὰ τοὺς ἀδι-
κηθέντας ἀποτάκτους. Καὶ τὴν ἐπομένην,
μετὰ συζήτησιν τῶν στρατηγῶν κ. κ.
Μανέτα καὶ Παπαθανασίου μετὰ τῶν κ. κ.
Μεταξᾶ καὶ Παπαναστασίου, ἡ γενομένη
συνεδρίασις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβου-
λίου κατέληξεν εἰς συμφωνίαν πρὸς ἀνα-
θεώρησιν τῶν πινάκων ὑπὸ τοῦ συμ-
βουλίου ἐπαναφορᾶς, προσέβη δὲ εἰς δη-
λώσεις καὶ ὁ κ. Ζαῖμης, βεβαιῶν, ὅτι ἡ
δοθεῖσα λύσις θεωρεῖται παρὰ πάντων
τῶν μελῶν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου
ὡς ὀριστικῶς τετραμίζουσα τὸ ζήτημα
τούτο. Οὐχὶ ἄσχετος πρὸς τὴν ὅλην κατά-
στασιν ἦτο ἡ εἰς Ἀθήνας ἐπάνοδος
τοῦ κ. Πλαστήρα κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας.

Τὴν ἰδίαν ὁμως νύκτα τῆς διευθετή-
σεως τοῦ στρατιωτικοῦ ζητήματος νέον
τοιοῦτον ἀνεφύη ὑπὸ τοῦ κ. Μιχαλακο-
πούλου. Ἀπέστειλεν οὗτος ἐπιστολὴν πρὸς
τὸν κ. Πρωθυπουργὸν διὰ τῆς ὁποίας, προ-
τείνων, ὡς ἀνάγκην ἐθνικὴν, τὸν διορι-
σμὸν τοῦ κ. Ν. Πολίτη εἰς τὴν θέσιν τοῦ
πρεσβευτοῦ ἐν Παρισίοις, ἐξήτησε νὰ λη-
φθῇ ἀπόφασις ἐπὶ τούτου, συσχετίζων
τὸν διορισμὸν του μετὰ τὸν τοῦ κ. Στρέιτ
εἰς τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἑθνῶν. Ἐν τῇ
ἐπιστολῇ του ταύτῃ ἐγράφε καὶ τὰ ἑξῆς:

«Ἐπιθυμῶ νὰ προπαρασκευάσω τὸ ζή-
τημα, ἵνα νὰ μὴ ἀτασφαλίσω ἐπὶ πολλὴν τὸ
Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, συνωμύλησα πρῶ-
τον μετὰ τοῦ κ. Μεταξᾶ καὶ κατότιν μετὰ
τοῦ κ. Μεταξᾶ. Ὁμολογῶ, ὅτι παρ' αὐ-
τοῖς δὲν εὗρον δυσχερείας. Ἐλαβὼν ἔπειτα
συνέντευξιν μετὰ τοῦ κ. Τσαλδάρη, πρὸς μὴ-
νός καὶ πλέον. Παρέστη εἰς αὐτόν, ὅτι ὑ-
πάρχουσι πολλὰ ζητήματα ἐκκομῆ παρὰ τῇ
Πρεσβείᾳ τῶν Παρισίων μεγίστης σπουδαι-
ότητος καὶ δι' ἐν γένει ἡ ἐξωτερικὴ ἡμῶν
πολιτικὴ δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ἐπιτύχῃ, ἔφ' ὅ-
σον τὰ κατάλληλα ἐν ἐκάστῳ τόπῳ δογὰν
δὲν διακρίβωνται τὰς ὁδηγίας τῆς Κυβερ-
νήσεως. Μόνον αἱ δύο ὑποθέσεις, τῆς «Σα-
λαμίνος» καὶ τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἀπαλ-
λορησθέντων κτημάτων εἶνε δυνατόν, ἐξ ἐλ-
ληνικῆς τῆς δεούσης ἐπιμελείας, νὰ ἀποβῶ-
σιν εἰς βάρος τοῦ Κράτους καὶ νὰ κοστίσω-
σιν ἑκατοντάδας ἐκατομμυρίων ὀλοκληρῶν εἰς
τὸν προϋπολογισμὸν αὐτοῦ. Ὁ κ. Τσαλδα-
ρης μοι παρέστησε μὲν τότε τὴν δυσμενῆ
γνώμην φίλων τοῦ κόμματός του, ἀλλὰ μοι
ἐδήλωσεν, ὅτι δὲν εἶνε ἐν τῇ προθέσει του νὰ
παρεμβάλῃ προσκόμματα εἰς ἐμὲ, φρονούν-
τα, ὅτι ἄνευ τοῦ κ. Πολίτου ἐν Παρισίοις δὲν
θὰ εἶχον τὴν ἐλπίδα πλήρους πραγματοποιή-

σεως τῶν ἐντεῦθεν ὁδηγῶν μου.

Δὲν ἀπεδέχθη δὲ ὁ κ. Τσαλδάρης τὴν πρότασιν τοῦ κ. Πολίτου, ὅπως, διὰ διαιτησίας ἐξακριβωθῇ ἡ ἔλλειψις πάσης ὑπαιτιότητος αὐτοῦ εἰς τὴν δίκην τοῦ 1922 θεωρήσας ταύτην μὴ ἐνδεειγμένην.

Λαβὼν τοιοῦτοτρόπως τὴν δῆλωσιν τοῦ κ. Τσαλδάρη, ὅτι δὲν θὰ παρεμβάλλῃ προσκόμματα εἰς τὴν ὑπ' ἐμοῦ διαχείρισιν τῶν ἐξωτερικῶν ὑποθέσεων διὰ τῶν καταλλήλων προσώπων, ἐθεώρησα ἐκ λεπτότητος ἐπιβεβλημένον νὰ ἀναμείνω τὴν τότε ἐπικειμένην ἄφιξιν τοῦ κ. Στρεῖτ. Μετὰ τοῦ κ. Στρεῖτ ἐμείναμεν σύμφωνοι ὅσον ἀφορᾷ τὴν χρησιμοποίησιν του, ὁφείλω δὲ νὰ εἰπῶ, ὅτι ἐδέχθη προθύμως νὰ προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας του, χωρὶς τὰ ζητήσῃ τοῦτο.

Δύνασθε νὰ ἐννοήσῃτε τὴν ἐκπληξίν μου, ὅταν πρὸ μᾶς περίπου ἑβδομάδος εἶπον εἰς τὸν κ. Τσαλδάρη, ὅτι εἰς τὸ πρῶτον ὕπουργικὸν Συμβούλιον θὰ ἔφερον τὸ ζήτημα τῆς χρησιμοποιήσεως τῶν κ.κ. Στρεῖτ καὶ Πολίτου καὶ ὁ κ. Τσαλδάρης μοι ἀπήντησεν, ὅτι ὅσον ἀφορᾷ τὸν κ. Πολίτην πρέπει νὰ ἀναβάλω. Δὲν θὰ εἶχον χαμίαν δυσκολίαν νὰ ἀνταποκριθῶ εἰς τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ κ. Τσαλδάρη, διότι καὶ ἐγὼ ποθῶ νὰ εἶμαι ἐντάξιμος εἰς τοὺς μετέχοντας τῆς κυβερνήσεως πολιτικούς. Ἀλλ' αἱ ἐθνικαὶ ὑποθέσεις δὲν ἀναμένουν πλέον. Ἐκτὸς σπουδαιοτάτων, ὅπως εἶπον, διαιτητικῶν ὑποθέσεων, ἐκκρεμῶν ἐν Παρισίοις, ἡ ὅλη ζύμωσις τῶν διεθνῶν διπλωματικῶν σχέσεων εἶνε τοιαύτη, ὥστε ἐξημέτισα τὴν πεποίθησιν, ὅτι ἀπουσία τοῦ κ. Πολίτου ἀπὸ τὴν πρεσβείαν τῶν Παρισίων δύναται νὰ βλάβῃ καί ὀυδὴ καὶ ἀνεπανορθῶτως τὴν θέσιν τῆς Ἑλλάδος. Μετὰ τοῦ κ. Πολίτου οὐδέποτε εἶχον ἰδιαιτέρον τινα δεσμόν. Δὲν μὲ ὥθει πρὸς χρησιμοποίησιν αὐτοῦ εἰμὴ ἡ ἀρχή, ὅτι προκειμένου περὶ τῆς κρείσσοτος ἐξυπηρετήσεως τῶν συμφερόντων τῆς Πατρίδος, θὰ ἐ-

χρησιμοποιοῦν προθύμως καὶ πρόσωπον, ὅπερ θὰ ἀνῆκεν εἰς τὰς ἀσπόνδων ἀκόμη ἐχθρῶν μου. Αἱ προσωπικαὶ συμπάθειαι ἢ ἀντιπάθειαι δὲν πρέπει νὰ παίζουν κανένα ρόλον εἰς τόσον σπουδαῖα ζητήματα. Ἐχομεν ἐκ τοῦ παρελθόντος πείραν, ὅτι αἱ ἐθνικαὶ βλάβαι καὶ καταστροφὰι ἐπέρχονται, διὰ τὰς ὑπακοὴν εἰς αἰσθήματα συμπάθειων καὶ ἀντιπαθειῶν.

Καταλήγων ἐδήλωσεν, ὅτι εἶνε πρόθυμος ν' ἀποχωρήσῃ τοῦ ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν, ἀφίπων τὴν διεύθυνσιν τούτου εἰς τὸ Δαϊκὸν Κόμμα καὶ δεχόμενος οἷον-δήποτε ἄλλο Ὑπουργεῖον πρὸς διευθέτησιν τῆς διαφορᾶς καὶ ἀποφυγὴν εὐθυνῶν.

Ἐκ τῆς ἐπιστολῆς ταύτης τοῦ κ. Μιχαλακοπούλου προέκυψε νέον ζήτημα, ἵδιόν τὸ Δαϊκὸν Κόμμα ἐδήλωσε διὰ τοῦ κ. Τσαλδάρη, ὅτι ἀδυνατεῖ νὰ παραμείνῃ ἐν τῇ κυβερνήσει, ἂν διορισθῇ ὁ κ. Πολίτης, ὃν βαρύνει ἡ ἀνάμιξις εἰς τὴν δολιχίαν τῶν ἐξ πολιτικῶν ἀνδρῶν. Ὁ κ. Πρωθυπουργὸς δι' ἀνακοινώσεων ἀστόχων, δι' ὧν ἠθέλησε νὰ καταδείξῃ τὸ ἀνεύθυνον τοῦ κ. Πολίτου, ἐδυσχέρανεν ἔτι μᾶλλον τὴν κατάστασιν καὶ ἡ ἐπακολουθήσασα νυκτερινὴ σύσκεψις τῶν ἀρχηγῶν, κατὰ τὴν παρελθούσαν Τρίτην, εἰς οὐδὲν κατέληξεν ἀποτέλεσμα, ἡ δὲ διάλυσις τῆς Οἰκομενικῆς ἐθεωρήθη γεγονός πλέον.

Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο οἱ βενιζελικοὶ ἀρχηγοί, κατιδόντες τὴν ἀνάγκην τῆς διατηρήσεως τῆς Οἰκουμενικῆς, ἤρχισαν συννενοήσεις, αἵτινες τείνουν εἰς τὴν εὐρεσιν λύσεως συμβιβαστικῆς. Πιθανὸν εἶνε νὰ διορισθῇ ἄλλος πρέσβυς εἰς Παρίσιους, ὥς ὁ κ. Ρωμανός, ἀφοῦ ὁ κ. Πολίτης, καίτοι ἀντελήφθη τὰς δυσχερείας τῆς καταστάσεως, ἤρνηθη νὰ δηλώσῃ ὅτι δὲν ἀποδέχεται τὴν θέσιν ταύτην.

ΗΜΕΡΑΙ ΔΟΞΗΣ ΚΑΙ ΘΡΙΑΜΒΟΥ

ΤΑ ΠΟΛΕΜΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ - ΣΤΡΑΤΗΛΑΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΟΙ ΕΝΔΟΞΟΙ ΠΟΛΕΜΟΙ 1912 - 1913

Ἐγράψαν εἰδικῶς διὰ τὴν «Νέα Ἑσπερίαν» ἀπὸ ἀσώτακτον ὑποστράτηγον, μέλος τοῦ Μεγάλου Ἐπιτελείου.

(Πᾶσα ἀναζητησις ἀπαγορεύεται ἀνεῦ τῆς ἀδείας τῆς «Ν. Ἑσπερίας»)

ΜΕΡΟΣ Α'.

Ἐνῶ δὲν εἶχεν ἀκόμη ἀναγγελθῇ ἡ διάδοσις τῶν προελαυνόντων νικηφόρων στρατευμάτων μας διὰ τῆς στενωποῦ Δοϊράνης, ἡ ὁποία ὁδηγεῖ εἰς τὴν ρωμαντικὴν κοιλάδα τοῦ Βαλάντδου—Ραμπρόδου, τὴν ὁποίαν στενωπὸν εἶχον ἐπιτυχῶς ἐπισημάνει αἱ ἐπὶ τῶν ὤψωμάτων Ραμπρόδου (πρὸς Κωτούρινον) ἐγκατεστημένοι Βουλγαρικαὶ πυρεβολαρχαί, δεινὸς δὲ καὶ λυσσώδης διεξήγετο ὁ ἀγὼν τῶν ἡμετέρων καὶ ἡ ἀμυνα τοῦ ἐχθροῦ, αἶφνης τὴν θρησκευτικὴν σιγὴν τῶν μελῶν τοῦ Ἐπιτελείου καὶ τῶν ἀξιωματικῶν ἐν γένει τοῦ Στρατηγεῖου, ἐγκατεστημένου ἐν τῷ σιδηροδρομικῷ σταθμῷ Δοϊράνης—πρὸ τῆς γαληνιαῆς ὁμωνύμου λίμνης—ἐτάραξε τὸ αὐτόχρομα παιδικὸ γέλοιο τοῦ ἀειμνήστου Βασιλέως.

Ἐν καταφανεῖ στενοχωρίᾳ διατελῶν ὁ Βασιλεὺς διὰ τὴν βραδύτητα τῆς διαδόσεως τῆς στενωποῦ εἶχε ριφθῇ πρὸς στιγμὴν εἰς μίαν ταξιδιωτικὴν καθέκλαν καὶ ἤνοιγε διαφόρους ἑλληνικὰς καὶ ξένας ἐφημερίδας, αἱ ὁποῖαι ἦσαν ἐρριμέναι ἀτάκτως ἐπὶ τινος κιωτίου πυρομαχικῶν. Εἰς μίαν ἐφημερίδα—Θεσσαλονίκης, ἂν ἐνθυμοῦμαι καλῶς,—εἶχε δημοσιευθῇ ἡ φωτα-

γραφία τοῦ μακαρίτου, ταγματάρχου τότε, Μεσολά, κάτωθεν δὲ τῆς εἰκόνης ἐγράφετο:

«Ο ήρωϊκός μέγας κ. Στέφ. Γεννάδης». Ο Βασιλεύς ξεκαρδισμένος επλησίασε προς ήμεις και μὲς ἐπέδειξε τὴν τὸσον ἐνήμερον ἐκείνην ἐφημερίδα. Ἀνεφέρχμεν τότε ἄλλα παρόμοια σφάλματα ξένων καὶ ἐλληνικῶν ἐφημερίδων, ἅτινα ἤκουε μετὰ προσοχῆς καὶ ἐνδιαφέροντος ὁ Βασιλεύς, ἡ δὲ δὲ εἰκὼν, ἣν παρουσίαζε τὴν στιγμὴν ἐκείνην, καθ' ἣν τὸ πᾶν ἐσείετο ἐκ τῶν πυκνῶν κανονιοδολισμῶν, τὸ Στρατηγεῖον παρείχε τὴν ἐντύπωσιν, ὅτι ὅλοι μας ἀνεγδοιάστως εἴμεθα τὸσον δέδαιοι περὶ τῆς ἐπιτυχοῦς ἐκδόσεως τῶν στρ. ἐπιχειρήσεων, ὥστε, εἰχομεν τὴν διάθεσιν ν' ἀσχολούμεθα μὲ τὴν ἀφήγησιν ἀνεκδότων καὶ μὲ κρίσεις ἐπὶ θεμάτων ἐντελῶς ἀσχετῶν πρὸς τὸν πόλεμον καὶ τὴν στρατιωτικὴν ἐπιστήμην.

Ο Βασιλεύς πρὸς τὴν στιγμὴν συνωφρυνώθη καὶ στρεφόμενος πρὸς τὸν ταγματάρχην κ. Κ. εἶπεν:

— Ἔτσι γράφεται ἡ ἱστορία... Ὅταν μὲ τὸ καλὸ τελειώσῃ καὶ αὐτὸς ὁ πόλεμος θὰ σκεφθῶμεν ὅλοι μαζὺ διὰ τὴν πιστὴν περιγραφὴν τῶν ἀγώνων τοῦ στρατοῦ μας διὰ νὰ μὴ ὑπάρξουν πλάναι καὶ διὰ ν' ἀποφευχθοῦν ἐνδεχόμενα ἀνακρίβειαι περὶ τῆς δράσεως τοῦ στρατοῦ μας ἐν γένει...

Ὅταν ὁραδύτερον ὁ Βασιλεύς Κωνσταντῖνος διήρχετο ἐλευθερωτῆς τῆς ὁδοῦ τῆς Δράμας, ἀντελήφθη εἰς τὴν θυτρίναν ἐνὸς καταστήματος ἕνα οἰκτρὸν λιθογράφημα, τὸ ὁποῖον διὰ τῆς ἐπιγραφῆς τοῦ ἐπέμεναν, ὅτι πρὸς τὴν Βασιλισσάν Σοφίαν. Ο Βασιλεύς τὸ παρατήρησε προσεκτικὰ καὶ μειδίων διὰ τὴν εἰκόνα καὶ εἰρωνευόμενος τὴν ἀνομιότητά της, ἐστράφη καὶ εἶπεν πρὸς τὸν συμβαδίζοντα Διάδοχον Γεώργιον:

— Ἐχεις καιρὸ νὰ ἰδῇς τὴν μητέρα σου; Νάτην!...

Τί θὰ ἔλεγεν ἀρὰ γε, ὁ Βασιλεύς Κωνσταντῖνος, δακρύς ἀνεγίνωσκεν εἰς τὰς ἐφημερίδας τὰ γραφόμενα καὶ ἀπλήστως ἀναγινωσκόμενα ἀπὸ τὸν λαόν του, περὶ τῆς ζωῆς του, εἰς τὸ στρατηγεῖον καὶ τὸ στρα-

τόπεδον; Ἄν ἐγέλασε μὲ τὴν καρδιά του διὰ τὴν γκάφην τῆς ἐφημερίδος, ἡ ὁποία ἐνεφάνιζε τὸν συνταγματάρχην Μεσολάν ὡς στρατηγὸν Γεννάδην, πρὶν φικρότης κατελάμβανεν αὐτόν, ὅταν ἐδιόδαζεν ἀνέκδοτα, δῆθεν ἰδικὰ του πλασμένα ἀπὸ τὴν φαντασίαν μανιωδῶν θυμιαστῶν του, ξένα, πρὸς τὴν ψυχικὴν του ἰδιοσυστάσιν, τὸν χαρὰ κτῆρα καὶ τὰ αἰσθηματὰ του, ἐντελῶς ἀνακρίβη καὶ τελείως μυθιστορηματικά;

Τὰ δημοσιευθέντα ἕως τῶρα ἀνέκδοτα τῆς ζωῆς τοῦ Μάρτυρος Βασιλέως δὲν ἀντιπροσωπεύουν πλήρη τὴν ἀλήθειαν. Τὰ περισσώτερη, ἰδίως τ' ἀναγόμενα εἰς τὴν κατὰ τὰς δύο ἐνδόξους ἐκστρατείας ζωὴν του, ὑπῆρξαν ἀνακριδῆ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἐλλειπῆ καὶ παραφουσκωμένα τὰ ἀληθινὰ, τέλος σπανίως ἀκριδῆ. Τὰ ἀνέκδοτα τῆς ζωῆς τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου, τὰ πολεμικὰ ἰδίως ἀνέκδοτα μένουν ἀλόμην ἀγνωστοι, ἀδημοσίευτα, λησιμονημένα, μυστικά.

Ἡ «Νέα Ἐποχή» τῆς ὁποίας θυμιάζω τὴν πίστιν καὶ τὴν ἀφοσίωσιν πρὸς τὴν Τετάρτην Μνήμην τοῦ λατρευτοῦ ἐκείνου Μάρτυρος Βασιλέως, μοὶ ἔθεσε τὸ ἐρώτημα:

— Πρέπει νὰ μένουν κρυμμένα τὰ χαρὰ κτηριστικὰ ἀνέκδοτα, τὰ ὥρατα ἐπεισόδια, ὅλοι ἐκείνοι αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐν τῷ στρατοπέδῳ ζωῆς τοῦ Βασιλέως μας, αἱ ὁποῖαι ἐμφανίζον παραστατικώτατα τὴν ψυχὴν, τὸν χαρακτῆρα, τὸν πατριωτισμὸν, τὸν ἀνθρωπισμὸν τοῦ Μεγάλου Ἑλλήνου Ἑλληνος;

Ἀσφαλῶς ὅχι! Καὶ ὑπείκων εἰς τὴν παράκλησιν τῆς «Ν. Ἐποχῆς» θὰ προσπαθῶ νὰ μεταφέρω εἰς τὰς τιμὰς αὐτῆς σελίδας ὅσας σημειώσεις ἐκράτουν κατὰ τὴν ἀθανάτου ὁριότητος ἐκείνην ἐποχὴν, καθ' ἣν ὑπῆρξε ἐπιτελής παρὰ τῷ Γεν. Ἐπιτελείῳ, σχετιζόμενος μὲ τὰς λεπτομερείας τῆς κατὰ τὰς δύο νικηφόρους ἐκστρατείας ζωῆς τοῦ δαφνοστεφοῦ Στρατηλάτου.

Ο ΑΠΟΤΑΚΤΟΣ

Εἰς τὸ προσηχὲς τεύχος:

Ὁ Κωνσταντῖνος εἰς τὴν Λάριссαν

Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἀγώνος. κλπ.

Η ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΟΥ κ. ΔΙΟΜΗΔΟΥΣ

Τὴν 4 1/2 μ. μ. τῆς 30/4 συνεκροτήθη ἡ Γενικὴ Συνέλευσις τῶν μετόχων τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς. Ὁ Διοικητὴς αὐτῆς κ. Ἀλ. Διομήδης, προσβῆν ἐνώπιον αὐτῆς εἰς ἐκθέσιν ἐπὶ τῇ καταστάσει τοῦ ἰδρύματος καὶ γενικώτερον ἐπὶ τῶν Δημοσίων Οἰκονο-

μικῶν, ἧς τὰ κυριώτερα σημεῖα εἶναι τὰ ἑξῆς:

Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

Τὸ λῆξαν ἔτος δὲν ὑπῆρξεν ὁμαλόν. Αἱ κατ' αὐτὸ περιπέτεια ἤσκησαν βαθεῖαν

ψυχολογικὴν κυρίως ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς οἰκονομίας τοῦ τόπου.

Κυκλοφορία.— Οὐδεμία νέα ἔκδοσις ἀκαλύπτων Τραπεζικῶν γραμματίων ἐγένετο κατ' αὐτό. Παρὰ τὰς στενοχωρίας, αἵτινες πολλάκις κατέστησαν αἰσθητόταται, διανύγῃς ὑπῆρξεν εἰς ὅλους τοὺς παράγοντας ἡ συνείδησις τοῦ πλῆγματος, ὅπερ θὰ κατεφέρετο, ἐὰν ἐπετρέλετο καὶ ἡ ἐλαχίστη ἔκδοσις.

Οὕτως ἡ σταθερὰ κυκλοφορία παρέμεινεν ἀμετάβλητος εἰς τὸ πᾶν τῶν δραχ. 4,530,000,000. Ἡ κινητὴ ὁμῶς, ἡ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Ν. Δ. ἐκδιδόμενη καὶ πλήρως καλυμμένη διὰ σῆτος ὑπέστη σημαντικὰς διακυμάνσεις κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους. Τῇ 31ῃ Δεκεμβρίου 1925 ἀνῆρχετο αὕτη εἰς 1,016,000,000. Τῇ δὲ 31ῃ Δεκεμβρίου 1926 εἰς 1,184,000,000. Οὕτω τὸ ἀνώτατον ἐπίπεδον τῆς κυκλοφορίας τῇ 31ῃ Δεκεμβρίου 1926 ἀνῆρχετο εἰς δραχ. 5,715,676,000 ἐκ τούτων ὁμῶς 895,689,000 παρέμεινεν εἰς τὰ ταμεία τῆς Τραπεζῆς, ἀφίρνοντα πραγματικὴν κυκλοφορίαν 4,819,987,000, ἐναντι 5,339,249,000 κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1925.

Ἡ σημαντικὴ αὕτη ἐπὶ ἑλαττον διαφορὰ ὀφείλεται εἰς τὴν διὰ τῆς περιστολῆς τῶν ἐργασιῶν αὐξήσιν τοῦ ἐν τῷ ταμείῳ διαθεσίμου ἡμῶν ὅπερ ἀπὸ δραχ. 208,040,000 κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1925.

Ἡ σημαντικὴ αὕτη ἐπὶ ἑλαττον διαφορὰ ὀφείλεται εἰς τὴν διὰ περιστολῆς τῶν ἐργασιῶν αὐξήσιν τοῦ ἐν τῷ ταμείῳ διαθεσίμου ἡμῶν ὅπερ ἀπὸ δραχ. 208,040,000, κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1925, ἀνῆλθεν εἰς τὴν 31 Δεκεμβρίου 1926 παρέχον ἡμῖν πλῆρη ἀνεσιν κινήσεων.

ΤΟ ΕΙΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ ΑΠΟΘΕΜΑ

Ἡ κυκλοφορία ἡ καλυπτομένη διὰ τοῦ δυνάμει τοῦ Ν. Δ. ἀποκτωμένου Σ)τος ὑπέστη, ὡς εἶπον, πολλὰς καὶ ἀποτόμους διακυμάνσεις κατὰ τὴν ἑκτασιν αὐτῆς καὶ τὴν μέσσην τιμὴν τῆς κτήσεως τοῦ ἐκ σ)τος καλύματος.

Τῇ 31 Δεκεμβρίου 1925 τὸ ἀπόθεμα ἀνῆρχετο εἰς δραχ. 3.182.825. — μὲ μέσσην τιμὴν δραχ. 319.25 καὶ κυκλοφορίαν 1.016.100.000 δραχ.

Αἱ ἀθροαὶ πωλήσεις εἰς ἃς ἐνόμιζε σκόπιμον ἢ τότε Κυβερνήσεις νὰ προβαίνειν παρὰ τὰς ἀντιθέτους ὑποδείξεις τῆς Διοικήσεως τῆς Τραπεζῆς γενομένας καὶ προφορικῶς καὶ ἐγγράφως τῇ 8ῃ Μαΐου 1926, ἀνελθοῦ-

σαι δὲ κατὰ τοὺς μῆνας Μαΐου Ἰουνίου καὶ μέχρι 19 Ἰουλίου, ἀφ' ἧς ἡμερομηνίας ἀνετέλεσται ἀντίθετον ἐκείνον ὅπερ προσεδόκατο. Οὕτω ἡ μέση τιμὴ τοῦ Σ)τος ἀπὸ 278 δραχ. κατὰ δραχ. κατὰ Μῆσιν ἔφθασε μέχρι 353. — κατὰ Ἰούλιον — Αὐγουστον μὲ εὐρυτάτας μάλιστα διακυμάνσεις, ἡ δὲ μέση τιμὴ κτήσεως τοῦ κρατικοῦ Σ)τος ἀπὸ δραχ. 319.25 οἷα ἦτο τῇ 31ῃ Δεκεμβρίου 1925 ἠὺξήθη τῇ 31ῃ Ἰουλίου 1926 εἰς 359. — τῇ δὲ 31ῃ Δεκεμβρίου εἰς 398. —

Ἡ αὕτη τακτικὴ ἔσχεν ὡς ἀποτέλεσμα ὅτι τὸ ἀπόθεμα κρατικοῦ Σ)τος ἀπὸ δραχ. 3.182.825 τῇ 31 Δεκεμβρίου 1925 κατέπεσεν τῇ 31 Ἰουλίου 1926 εἰς 411 χιλ. μόνον, ἡ δὲ ἀντίστοιχος κυκλοφορία ἀπὸ 1.16 ἐκ. κατέπεσεν εἰς 198 μόνον ἐκ. δεινῶς πιέσασα τὴν ἀγοράν.

Ἀπὸ τοῦ Αὐγούστου μηνὸς καὶ ἡ γραμμὴ τῶν τιμῶν τῶν ἑξωτερο. συναλλαγμάτων ἄρχεται σαφῶς κατιοῦσα βαθμυδὸν δὲ ἀρχίζει νὰ τονοῦται πάλιν τὸ ἀπόθεμα μὲ κατάδηλον ἔκτοτε τὴν προσπάθειαν περιστολῆς καθε περιττῆς ἐξωτερικῆς δαπάνης. Οὕτω καταρθοῦται μὲ τὸ ἐκάστοτε ὑπόλοιπον ἐκ τοῦ εἰς τὴν Τράπεζαν περιεχομένου ποσοστοῦ ἐκ 15 ο)ο νὰ αὐξήσῃ τὸ ἀπόθεμα Σ)τος τῇ 31 Δεκεμβρίου 1926 πάλιν εἰς: δραχ. 2.970,606, προσεγγίζον οὕτω τὸ ἐπίπεδον τοῦ προγενεστέρου ἔτους. μὲ ἀντίστοιχον κυκλοφορίαν 1.184.486.000 δραχ.

Η ΕΛΛΗΝΟΑΓΓΛΙΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ

Ἐπίδρασις οὐσιώδη, κατὰ τὴν ἐκθέσιν, ἐπὶ τῶν Ἑλληνικῶν οἰκονομικῶν, γενικώτερον δὲ ἐπὶ τῆς ὅλης διαμορφώσεως τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς τοῦ τόπου, προώριστα ν' ἀσκήσῃ ἡ ἐσχάτως τελειωθείσα μεταξὺ Ἀγγλικῆς καὶ Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως συμφωνία περὶ τῶν πολεμικῶν χρεῶν καὶ τῶν συναφῶν πρὸς αὐτὴν θεμάτων. Ἡ ἔννοια καὶ ἡ ἑκτασις αὐτῆς ἐξέρχεται τῶν ὁρίων κοινοῦ καὶ συνήθους συμφώνου περικατολισμοῦ χρεῶν. Ἡ σπουδαιότης ἐγκείται ἐν τούτῳ ὅτι παρέχει στοιχεῖα διὰ τὸν περαιτέρω καθορισμὸν τῆς οἰκονομικῆς καὶ νομισματικῆς ἡμῶν οὐνύσεως, ἀποτελεῖ ἀφετηρίαν, ἀφ' ἧς δύναται ἀσφαλῶς νὰ ὁρμηθῇ ἡ προοριζομένη νὰ ἐκκαθαρίσῃ τὸ βεβαρωμένον παρελθὸν ἐσκεμμένη ἡμῶν ἐνέργεια.

Ἀναπόφευκτον εἶνε, παραλλήλως πρὸς τὴν ἐπιβολὴν τάξεως εἰς τὴν δημοσιονομίαν ἡμῶν, νὰ ἐπιδιώξωμεν τὴν ἑξῶθεν εὐ-

ρεσιν κεφαλαίων ἵνα καὶ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ἀτελῶν προσφυγικῶν ἐγκαταστάσεων ἐπιτύχωμεν καὶ τὸ δημόσιον ταμεῖον ἐνισχύσωμεν πρὸς κάλυψιν τῶν ἀνομιγμάτων, τὰ ὅποια ἔχουν δημιουργήσει αἱ διάφοροι ὑποχρεώσεις.

Ἡ ζήτησις ὅμως κεφαλαίων προσέκρουσεν εἰς δύο ἀνυπερβλήτα ἐμπόδια:

1) Αἱ εἰς τὴν Ἑλλάδα οἰκεῖται ἀγοραὶ—αἵτινες ὅμως ἐμμέσως δεσπόζουν καὶ ὅλας τὰς λοιπὰς—εὐρέθησαν ἐρημητικῶς κλεισταὶ διότι παρέμενον εἰσέτι ἐκκορμίζοντες αἱ ἐκ τῶν πολεμικῶν χρεῶν σχέσεις.

2) Οὐδεμία δημοσία ἐκδοσις κρατικοῦ δανείου θ' ἀπέβαινε δυνατή, ἐφ' ὅσον ἡ νομισματικὴ θέσις τοῦ τόπου θὰ ἦτον ἀβεβαία.

Ἐρωτᾶται ὅμως, μήπως τυχὸν ἡ χώρα ἡμῶν, καίτοι τοσαύτας καταδύλους ἔχουσα ἀνάγκας, πρέπει μᾶλλον ν' ἀποστή τῆς ἐπιδιώξεως δανείου, ν' ἀναβάλῃ δὲ κάθε νομισματικῆς ἐξυγιάνσεως προσπάθειαν ὥς πρόωρον καὶ ἴσως ἐπιζήμιον, δι' ἐσωτερικῶν δὲ μέτρων καὶ εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον νὰ ἡσφάλιζε τὴν ἀναγκαίαν ἀνέναν καὶ εἰς τὰς ἀπαιτουμένας προσφυγικὰς δαπάνας νὰ ἐχορήγει ὅσα ῥέσα χρειάζονται δι' ἐσωτερικῶν μόνον οἰκονομικῶν συνδυασμῶν;

Ὅσοι τυχὸν ὑποστηρίζουν τοιαύτας ἰδέας, καλῇ τῇ πίστει δὲ παραπλανῶνται ἀπὸ τὴν γοητείαν τῆς κατ' ἐπίφασιν δυνάμεως πλούτου, ἣν δημιουργεῖ ὁ πληθωρισμός, καὶ δὲν παρασύρονται ἀπὸ ἰδιοτελεῖς σκέψεις ἐπιτυχίας κερδῶν, ἐλησμώνησαν πολὺ ταχέως τὰ τραγικὰ παραδείγματα ἄλλων κρατῶν, τὰ ὅποια, παρασυρθέντα εἰς παρομοίαν νομισματικὴν πολιτικὴν, ἔφεραν τὸν γενικὸν ὄλεθρον εἰς τὸν τόπον.

Ἡ ἀναγκὴ τῶν δανείων

Ἡ Ἑλλὰς πρέπει ν' ἀκολουθήσῃ τὴν εὐθείαν ὁδόν, ἣν ἔχουν χαράξει τὰ διδάγματα τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς δοκιμασμένης πείρας. Εὐρισκόμενῃ σήμερον εἰς τὴν καμπὴν κριτικῆς περιόδου τῆς οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς αὐτῆς ζωῆς, ἔργον ἔχει κυριώτατον νὰ περιφρουρήσῃ τὴν πίστιν τῆς δι' ὅλων τῶν μέτρων τὰ ὅποια καθιστοῦν αὐτὴν ἀπρόσβλητον, ν' ἀποφύγῃ κάθε παῤῥην δυνάμεν νὰ διαταράξῃ τὴν ἀκλόνητον ἐπ' αὐτῆς πεποιθήσιν καὶ ν' ἀνορθώσῃ τὴν εἰς τὰς ἐαυτῆς δυνάμεις ἐμπιστοσύνην. Ἀσφαλῶς δὲ βαδίζοντα θὰ ἐπλήττετο ἡ πίστις τῆς, θὰ ἐκάμπτετο μέχρι πλήρους ὀλισθήσεως τῆς τὸ νόμισμά της, θὰ ξεσηφανίζετο ὀριστικῶς ἡ ἐμπιστοσύνη, φυγαδεύουσα ὅσα ἐγχώ-

ρια κεφάλαια θὰ ἠδύναντο νὰ ἐξέλθουν τῶν ὁρίων τῆς χώρας, ἐὰν προετιμᾶτο ἡ ὁδὸς τῶν ἐμπειρικῶν συνδυασμῶν καὶ τῆς προσφυγῆς εἰς μέτρα μὴ ἔχοντα ἀνάγκην ἐξωθεν ἀρωγῆς.

Ἐξυγιάνσεις—σταθεροποιήσεις

Οὐδὲν ὅμως, τῶν ἀνωτέρω δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ, ἐὰν δὲν ἐπιδιώξωμεν τὴν νομισματικὴν ἡμῶν ἐξυγίανσιν.

Ἡ ἀσάφεια τοῦ νομίσματος εἶναι ἡ κυριωτάτη πηγὴ τῆς οἰκονομικῆς ἡμῶν ἀνισορροπίας.

Πῶς θὰ ἐξέλθωμεν τῆς νοσηρᾶς καὶ μὲ ἀδιάπτωτον συνέχειαν ἀτονιζούσης τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν οἰκονομίαν, καταστάσεως ταύτης, θ' ἀποκτήσωμεν δὲ πάλιν δραχμὴν ὑγιά, ἥτις θὰ ἐπαναφέρῃ τὴν εὐστάθειαν;

Ὑπάρχει ἡ ὁδὸς τῆς βαθμιαίας ἀνατιμῆσεως τῆς δραχμῆς καὶ ταύτην θεωροῦν ὀρθὴν ὅσοι πιστεύουν, ὅτι αἱ συνθήκαι, ὑφ' αἷς καὶ ἐπῆλθεν ἡ πρῶσις τῆς δραχμῆς καὶ βιοῦμεν σήμερον, ἔχουν ὁμοιότητά τινα πρὸς ἀναλόγους περιπτώσεις τοῦ παρελθόντος.

Διάφορος ὅμως κατ' ἔκτασιν καὶ ἐνστάσιν εἶνε ἡ σημερινὴ τοῦ νομίσματος ἐξάρθρωσις, διάφορος ἡ προσαρμογὴ τῆς ὅλης οἰκονομίας τοῦ τόπου πρὸς τὸ δημιουργηθὲν καθ' ἑστώς, αἱ τιμαὶ τῶν πραγμάτων, τὰ ἡμερομίσθια, τὰ ἔξοδα παραγωγῆς ἐν γένει ἔλαβον τοιαύτην κατεύθυνσιν ὥστε καὶ ἀπὸ πείρα μόνον τακτικῆς ἀνατιμῆσεως θὰ ἔφερε τοιοῦτον κλονισμόν, ὥστε ἡ ἥδη μὴ εὐσταθὴς ἡμῶν οἰκονομία θὰ περιέπιπτεν εἰς πλήρη ἀνισορροπίαν.

Ἡ ἰδέα τῆς ἀνατιμῆσεως ἀποτελεῖ ἐπικίνδυνον χίμαιραν, δι' ὅσα τοιῦτάχιστον κράτη ἀπὸ πολλῶν ἤδη ἐτῶν ἀπέστησαν τοῦ ὁρτίου, ἡ δὲ σημερινὴ πραγματικὴ ἀξία τοῦ νομίσματος ἐμφανίζει ὑποπολλαπλάσιον τῆς ἀρχικῆς τοιαύτης. Ἡ παλαιὰ μὲν δραχμὴ ἴση πρὸς 0,3125 χρυσᾶς ἀποτελεῖ τοῦ λοιποῦ ἱστορικῆς μόνον ἀνάμνησιν. Ἡ βία τῶν περιστάσεων, αἱ ἀναπότρεπτοι κρατικαὶ ἐπεμβάσεις, ἡ εὐλυσία τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς, προσαρμοζούσης ἐαυτὴν εἰς τὰς ἐκάστοτε νομισματικὰς καταστάσεις, κατέλυσαν ταύτην, ὅπως πρὸ αὐτῆς κατελύθησαν ὑπὸ τὸ κράτος ἄλλων συνθηκῶν ἄλλαι μονάδες ἀξιών περὶ ὧν πλέον μόνον ἡ ἱστορία ὁμιλεῖ.

(Συνέχεια εἰς τὸ ἐπόμενον)

ΜΕΛΕΤΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ

ΤΑ ΓΕΝΙΚΩΤΕΡΑ ΑΙΤΙΑ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

ΠΟΙΑ Η ΑΣΚΗΘΕΙΣΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ
ΚΑΙ ΠΟΙΑ ΤΑ ΘΕΜΕΛΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΣΣΑΡΑ ΑΡΘΡΑ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΟΥ Χ. ΛΟΥΦΑ

Α'

Εἶναι γνωστὸν ὅτι οἱ πρωτεργάται τοῦ παρ' ἡμῖν ἐπιβληθέντος δημοκρατικοῦ πολιτεύματος, ὡς καὶ τὰ ὄργανα καὶ οἱ διαδοχὰς αὐτῶν, προβάλλουν ὡς κυρίαν δικαιολογητικὴν βάσιν αὐτοῦ τὸ γεγονός, ὅτι ἡ Ἑθνικὴ μεγαλουργία τοῦ κ. Βενιζέλου κατεπολεμήθη κατ' ἀρχὰς καὶ εἰτα ἀνεπάρχη ὑπὸ τῆς προδοτικῆς κατ' αὐτοὺς πολιτικῆς τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου.

Ἐξετάσωμεν ὅμως ἐὰν ἡ δοξασία αὕτη στηρίζεται ἐπὶ τῆς ἐκ τῶν πραγμάτων προκιντούσης ἀληθείας, διευρενδόντες τὰς κεντρικὰς ἰδέας τῆς Βενιζελικῆς πολιτικῆς τῆς ἐμφανισθείσης ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ Μεγάλου Πολέμου, ὡς ἐπίσης καὶ τὰς ἀντιμάχους πρὸς αὐτὰς ἰδέας τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου καὶ τῶν πολιτικῶν ἀρχηγῶν τοῦ ἀντιβενιζελισμοῦ.

Εἰς τὴν ἔρευναν ταύτην προβαίνομεν μετὰ πάσης ἀντικειμενικότητος καὶ ἀφ' ὑψηλοῦ, μὴ ἐληρεαζόμενοι ἀπὸ τὰ ἀποπνευματικὰ νεφελώματα, τὰ ὅποια ἐσχημάτισαν περὶ αὐτὰς αἱ ἀλόγιστοι παραφοραὶ τοῦ πλήθους καὶ τὰ μωρολογήματα τῶν τριόδων.

Εἶναι γνωστὸν ὅτι ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ Μ. Πολέμου ὁ κ. Βενιζέλος κατ' ἐπανάληψιν ἐπειρώθη νὰ ὤρῃ τὸ Κράτος εἰς τὴν πολεμικὴν περιπέτειαν πρὸς πραγματοποίησιν τῶν πεπωμένων τῆς φυλῆς, ἀλλὰ καὶ κατ' ἐπανάληψιν ἐματαιώθη ἡ προσπάθειά του αὕτη ὑπὸ τῶν λεγομένων προδοτῶν (;) Μὴ ἐπιτυχῶν δὲ τοῦτο μετέβη εἰς Θεσσαλονίκην πρὸς ἐφαρμογὴν, διὰ τοῦ διχασμοῦ τοῦ Κράτους, τῆς πολιτικῆς του, ἀπὸ προηγουμένως ἐπροκάλεσε τὴν ἐγκατάστασιν Συμμαχικῶν στρατευμάτων ἐν Θεσσαλονίκῃ. Προδήλως ὁ κ. Βενιζέλος οὕτω πράττων θὰ εἶχε σαφῆ ἀντίληψιν τοῦ Ἑλληνικοῦ ζητήματος, ὁρίζομενον ὑπὸ τοῦ ἱστορικοῦ δικαίου καὶ τῶν ἐθνικῶν μας παραδόσεων, ὡς καὶ σχέδιον ἐνεργείας πρὸς ἐπίλυσιν αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ ὅμως τὸ Ἑλληνικὸν ζήτημα δὲν ἦτο δυνατόν νὰ διέλθῃ ἐν ἀποκλεισμῷ ἄλλων

ζητημάτων, μεθ' ὧν ἐκ πολιτικῶν, ἱστορικῶν καὶ γεωγραφικῶν ὁρων, εἶχεν ἐν πολλοῖς σημείοις στενωπὴν τὴν ἐπαφὴν, καὶ ἀρρηκτον τὴν ἐξ αὐτῶν ἐξάρτησιν, ἔπρεπε κατ' ἀκολουθίαν καὶ ἡ ἡμετέρα πολιτικὴ νὰ κινηθῇ ὀρθομζομένη κατὰ τὰ δεδομένα τὰ ὅποια εἶχεν, ἢ ὥφειλε νὰ ἔχῃ περὶ τῆς φύσεως τῶν ἄλλων τούτων ζητημάτων, ἰδίᾳ δὲ τῶν ἀφορῶντων τοὺς μεγάλους κρατικοὺς συνασπισμούς, οἱ ὅποιοι ἀντεπάλασαν κατὰ τὸν Μέγαν Πόλεμον.

Ἐν ἄλλοις λόγοις ἡ Ἑλληνικὴ πολιτικὴ ὥφειλε νὰ γνωρίζῃ τὸ περιβάλλον ἐνδὸς τοῦ ὁποῖον ἐκαλεῖτο ἡ ἐπέκρωτο νὰ δράσῃ.

Ἀλλὰ τὸ περιβάλλον τοῦτο δὲν ἐσχηματίσθη ἀποτόμως καὶ αὐτοφυῶς ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ Μεγάλου Πολέμου, ἀλλ' ἦτο προϊόν προγενεστέρων σοβαροτάτων καὶ παγκοσμίου σημασίας γεγονότων, τὰ ὅποια ἀπετέλεσαν διαδοχικοὺς σταθμούς τῆς ἐξελίξεως τῆς γενικῆς πολιτικῆς μεγάλων κρατῶν. Ἡ συνισταμένη δὲ τῆς τοιαύτης γενικῆς πολιτικῆς κινήσεως ἔρριψε τὸ κόσμον εἰς τὸν πόλεμον τοῦτον.

Συνήθως παρ' ἡμῖν ἐξετάζεται τὸ Ἑλληνικὸν ζήτημα καὶ ἡ κατ' αὐτὸ ἐφαρμοστέα πολιτικὴ ἀπὸ ἐσωτερικῆς θέσεως, ἐξ ἧς ἀναζητοῦνται τὰ σημεία ἐπαφῆς μετὰ τῆς πολιτικῆς τῶν μεγάλων Κρατῶν, ὡσάν, ἡ Ἑλλὰς νὰ εἶνε τὸ κέντρον περὶ ὁ στρέφονται τὰ Κράτη ταῦτα.

Ἐν τοῖς πράγμασι ὅμως ἄλλο τι συμβαίνει. Ἡ Ἑλλὰς μετὰ τοῦ συνόλου τῶν πολυειδῶν συμφερόντων καὶ δυνάμεων τῆς ἀποτελεῖ ἐν πεσσῶν ἐν τῷ ζατηκῷ τῆς παγκοσμίου πολιτικῆς, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ἀνταγωνίζονται αἱ φιλοδοξίαι καὶ τὰ συμφέροντα τῶν ἰσχυρῶν τῆς γῆς.

Συνεπῶς παρίσταται ἀνάγκη χάριν τῆς μελέτης ἡμῶν νὰ δώσωμεν τὸν γενικὸν χαρακτῆρα τοῦ περιβάλλοντος ἐντὸς τοῦ ὁποῖου εὐρέθη ἡ Ἑλλὰς ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ Μεγάλου Πολέμου, διὰ γενικωτάτης καὶ λίαν

συντόμιον ανασκοπήσεως τῆς πολιτικῆς ιστορίας, τῆς μετ' αὐτοῦ ἀμέσως συνεχομένης καὶ ἐξ ἧς τὸ περιβάλλον τοῦτο ἐγεννήθη.

Εἶνε γνωστὸν πῶς ἤρριξε τὴν ἱμπεριαλιστικὴν του πολιτικὴν ὁ Κάιζερ Γουλιέλμος ὁ Β'. Πρὸ αὐτοῦ ὁ Βίσμαρκ, ἀφοῦ μετὰ τὴν σύμπληξιν τῆς Γερμανικῆς Αὐτοκρατορίας ἐφθασεν ὀλίγον κατ' ὀλίγον μετὰ μεγάλης δεξιότητις εἰς τὴν σύναψιν τῆς Τριπλῆς Συμμαχίας, δὲν ἤθελε νὰ ἐξωθήσῃ τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν τῆς Γερμανίας πέραν τῶν ὁρίων τῆς Εὐρωπαϊκῆς πολιτικῆς.

Ὁ Κάιζερ ὅμως ἤθελε καὶ ἐπέτυχε νὰ ἐφαρμόσῃ ἱμπεριαλιστικὴν παγκόσμιον πολιτικὴν. Ὁ Βίσμαρκ ἀπέκρουε κατ' ἀρχὰς τὰς ἀποικιακὰς ἐπιχειρήσεις, καὶ ἰδίᾳ τὸν Κρατικὸν ἀποικισμόν. Δὲν ἤθελεν, ἐμφανίζων ὑπερβολικὰς φιλοδοξίας, νὰ διαταράξῃ τὰς μετὰ τῆς Ἀγγλίας ἀγαθὰς σχέσεις, τῆς ὁποίας τὴν φιλίαν ἐθεώρει, καθὰ ἔλεγε, «πολυτιμωτέραν ἀπὸ τὰς Ἀφρικανικὰς γαίας» (Καμερούν κλπ.) ὡς ἐπίσης καὶ τὴν μετὰ τῆς Γαλλίας προσέγγισιν, ἣν ἐξώθει ἐντέχνως πρὸς ὑπερποντίους καὶ περιπετειώδεις ἐπιχειρήσεις.

Ἄλλ' ὅταν τὸ ἱμπεριαλιστικὸν πνεῦμα, κινήθῃ κατ' ἀρχὰς ἐκ τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς πολιτικῆς φιλοσοφίας, εἰσέδυσσε βαθύτερον εἰς τὴν γερμανικὴν ψυχὴν καὶ μέχρι τοῦ σημείου ὥστε νὰ διαμορφωθῇ ἰδιώτικος ἠθικὴ καὶ πολιτικὴ διδασκαλία ὑπὸ τὸν παταγῶδη καὶ προκλητικὸν τίτλον τοῦ «παγγερμανισμοῦ», ἐνισχυομένη καὶ ὑπὸ τοῦ δαήμεναι πλεονάσματος τοῦ γερμανικοῦ πληθυσμοῦ καὶ τῶν προϊόντων τῆς βιομηχανίας, ἐχόντων ἀνάγκην διεξόδων, ὁ γερμανικὸς πλέον ἀρχικαρχελάριος ἤρριξε μικρὸν κατὰ μικρὸν νὰ ἐνδίδῃ πρὸς τοῦ ὁρμητικοῦ καὶ ἀκρατίτου νέου πολιτικοῦ ρεύματος, κατ' ἀρχὰς μὲν διευκολύνων καὶ προστατεύων τὸ ἔργον μεγάλων καὶ ἰσχυρῶν ἐν τῇ κράτει σχηματισθεῶν ἰδιωτικῶν ἀποικιακῶν ὁργανώσεων, εἰτα δέ, περὶ τὰ τέλη τοῦ ἐνεργοῦ αὐτοῦ πολιτικοῦ βίου, ὑποτινάζας τὸν ἐπίσημον πλέον ἀποικισμόν. Ἀλλὰ οὐδὲν ἄλλο πέραν τούτου.

Ὁ Βίσμαρκ, κυβερνῶν τὴν Γερμανίαν, ἐκράτει αὐτὴν ἐντὸς τοῦ πλαισίου ἡπειρωτικῆς Εὐρωπαϊκῆς πολιτικῆς, καλλιεργῶν ἀγαθὰς σχέσεις μετὰ τῆς Ἀγγλίας καὶ κατὰ τὸ δυνατόν μετὰ τῆς Γαλλίας.

Οὕτω ἐπετύγχανεν ὥστε καὶ τὸ κέντρον τῆς Εὐρωπαϊκῆς πολιτικῆς νὰ ἐδρῖσκεται ἐν Βερολίνῳ καὶ ἡ Ἀγγλία νὰ ἐμμένῃ ἐν τῇ

γνωστῇ «περιλάμπρῳ ἀπομονώσει» (Splendid isolation).

Πεσόντος τοῦ Βίσμαρκ, Γουλιέλμος ὁ Β' ἐνεκοιπώθη ἐντελῶς τὰς παγγερμανιστικὰς ἰδέας, δοὺς αὐταῖς ἰσχυρὰν ὥθησιν ἐπὶ τὰ πρόσω.

Ἐν τῷ πολιτικῷ διαγράμματι τοῦ «Παγγερμανισμοῦ» ἡκτινοβόλουν αἱ γοητευτικαὶ ἰδέαι περὶ ὑπεροχῆς τῆς γερμανικῆς φυλῆς, ἡ ὁποία ὄχι μόνον κατὰ πολιτικὴν ἀντίληψιν ἀλλὰ καὶ κατὰ φυσιολογικὴν ἰδιοσυστάσιαν ἐδικαιούτο καὶ ὤφειλε νὰ «διοργανώσῃ καὶ ἐκπολιτίσῃ τὸν κόσμον».

Καὶ ἐφ' ὅσον μὲν ὁ Γερμανικὸς ἱμπεριαλισμὸς ἔφερε τὸν χαρακτῆρα ἀπλοῦ καὶ ἐδεξηγῆτον ἀποικισμοῦ, ἐνσφηνωθέντος διαδοχικῶς εἰς Καμερούν, εἰς τινὰς χώρας ἐκατέρωθη τοῦ Ἀζωτηρίου, εἰς Σαμόας καὶ εἰς τὸ Τσάν-Τούνγκ, οὐδεμία σοβαρὰ ἀνησυχία ἐγεννᾶτο ἐκ τῆς περιφερικῆς, ἀλλὰ καὶ ἐδθραύστου ταύτης γραμμῆς τῆς γερμανικῆς πολιτικῆς, εἰς τοὺς «ἀεὶ ἀγροπνοῦντας» καὶ «πανταχοῦ δρῶντας» πέραν τῆς Μάγχης καὶ ἐντὸς τῆς «Περίλαμπρου ἀπομονώσεως» ἐμμένοντας.

Ἄλλ' ὅταν ὁ ἱμπεριαλισμὸς οὗτος μὲ βάσιν ἰσχυρὰν τὴν «Μεσευρώπην» (Mittel Europa) ἐκινήθῃ ὡμαλῶς καὶ στερόδῳ τῷ πόδι διὰ Κωνσταντινουπόλεως καὶ Βασόδας πρὸς τὸν Περσικὸν κόλπον οἱ Ἀγγλοὶ ἐξαφνίσθησαν καὶ ἔγνωσαν ὅτι ἡ «Περίλαμπρος ἀπομόνωσις» δὲν ἦτο πλέον οὔτε τὸ ἰσχυρὸν καὶ ἀκατάβλητον φρούριον ἐντὸς τοῦ ἐποίου θά ἐσώζετο τὸ ἀπέμναντον ἀποικιακὸν αὐτῶν κράτος, οὔτε τὸ κατὰλληλον ὁρμητήριον ἐξ οὗ κινούμενοι καὶ ἐνεργούντες θὰ ἠδύναντο νὰ προλάβωσι τὰ ἀπειλοῦντα αὐτοὺς γεγονότα καὶ ἐξασφαλίσουν..... τὰς ἐλευθερίας τῶν μικρῶν λαῶν (!) Πάραυτα, ἐνώπιον τοῦ νέου ἐπὶ θύρας σοβαροῦ κινδύνου, ἀρχαῖα τινὰ μίση ἐλητμονήθησαν, ὁξεῖς τινὲς ἀνταγωνισμοὶ εἰς τὰ ἀποικιακὰ ζητήματα ἡμβλύθησαν ἐκκερμεῖς τινὲς διαφοραὶ δημοθετήθησαν προσωρινῶς, μία ἐπίσκεψις τοῦ Ἐδουάρδου VII εἰς Παρίσιους... καὶ ἐκ παραλλήλου πρὸς ταῦτα ἐξεμαίνετο ἡ Ἀνταντ Κορτιάλ, δίδουσα μίαν πρώτην ἀξιόλογον διπλωματικὴν νίκην εἰς τὴν γαλλικὴν πολιτικὴν καὶ εἰς βάρος τῆς Γερμανίας, εἰς τὴν Διάσκεψιν τῆς Ἀλγερσίας.

Μετὰ μικρὸν διενετηγέιστον διαφορῶν τινῶν εἰς τὰ Ἀσιατικὰ ζητήματα καὶ ἐπιτενχθείσης οὕτω τῆς Ἀγγλογερμανικῆς προσεγγίσεως ἐσχηματίζετο ἡ Τριπλὴ Συνεννόησις. Ὁ ἐδρὺς καὶ ἰσχυρὸς οὗτος συνασπισμὸς ἡ-

πείλει ν' ἀνατρέψῃ τὸ ἰσχυρὸν καὶ μέγα διπλωματικὸν κατασκεῦασμα τοῦ Βίσμαρκ, δηλαδή τὴν Τριπλὴν Συμμαχίαν ἀνατρέπων ἅμα καὶ τὴν ἐν τοῖς Εὐρωπαῖκοις πράγμασι γερμανικὴν ἡγεμονίαν.

Γουλιέλμος ὁ Β' ἀντελαμβάνετο ὅτι περιεκυκλοῦτο καὶ ἰσθάνετο τὸν κλοιὸν ἐπὶ μᾶλλον περισφίγγοντα αὐτόν. Ἐκρίνεν ἀναγκαῖον νὰ ἐκτελέσῃ μίαν διπλωματικὴν ἐπίκρουσιν. ἢ ἀναγνώρισιν, ὅπως θὰ ἐλέγομεν εἰς τὴν στρατιωτικὴν γλῶσσαν, διὰ νὰ ἴδῃ ἀκριβῶς ποῦ ἐδρῖσκετο ἡ Μαροκκινὴ περιπέτεια καὶ ἡ Διάσκεψις τῆς Ἀλγερσίας παρεῖχον αὐτῷ τὴν ἐπὶ τούτῳ εὐκαιρίαν. Διὰ τῆς γενομένης ἐπικρούσεως κατενόησε τὴν θέσιν του. Ἀντελήφθη τι ἔπρεπε νὰ φοβῆται καὶ τι νὰ ἐλπίζῃ, ἢ μᾶλλον... νὰ μὴ ἐλπίζῃ. Ἡ Ἰταλία ἐτάσσετο παρὰ τὸ πλεονεχὲς τῆς Γαλλίας. Ἦρριξε πλέον νὰ φαίνεται καθαρὰ ὅτι τὸ sacro Egoismo ἀντετίθετο πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ Κρίσι χαλαρθεῖσαν πολιτικὴν γραμμὴν καὶ τὰς ἐκ ταύτης ἀναληφθείσας ἐλπίδας, ὑποχρεώσεις,

Οὕτω τὸ ἰσχυρὸν καὶ πολυμέτωπον συγκρότημα τῆς «Μεσευρώπης» ἤρριξε νὰ πολιορκεῖται πανταχοῦ. Παρουσίαζεν ὅμως τρομερὰν ἀντοχὴν καὶ ἐπιθετικότητα. Τὸ Ραίσταγ ψηφίζον τὸν νόμον Ντελμπρόνκ καθόριζε τὴν πολιτικὴν θέσιν τῶν ἀταρταχοῦ τῆς γῆς Γερμανῶν, ἐπογραμμίζον δι' αὐτοῦ τὴν ἰδέαν τῆς παγκοσμίου γερμανικῆς ἐπιβολῆς.

Ἐκ τῆς ἄλλης πλευρᾶς, ἡ ἰδέα τῆς «Μείζονος Βρετανίας», ἀποτελέσασα τὴν κυριώτεραν καὶ μᾶλλον προηγουμένην μορφήν τοῦ ὑπὸ τοῦ Κάρολντ δριθέντος Ἀγγλικοῦ ἱμπεριαλισμοῦ, ἤρριξε νὰ γοητεύῃ τὴν Ἀγγλικὴν συνείδησιν. Ὁ Ἰωσήφ Τσάμπερλαν, δοὺς πρακτικωτέραν μορφήν εἰς τὴν ἰδέαν ταύτην, κατέβαλε μετ' ἀδιαπτώτων δραστηριοτήτων ἀντὶ τούτου προσπαθῆναι πρὸς ἐφαρμογὴν αὐτῆς. Εἰνὲ δὲ γνωστοὶ οἱ μεγάλοι πολιτικοὶ καὶ κοινωνικοὶ ἀγῶνες οὗς διεξήγαγεν πρὸς ἐλιτυχίαν τοῦ ἰδιοτύτου ἐκείνου οἰκονομικοῦ «Ἐνωτισμοῦ» δι' ὃν ἡ Ἀγγλία θὰ ἐξασφάλιζε τὰς τεραστίας ὠφελείας μίας «ἡνωποιομένης Αὐτοκρατορίας».

Ἡ ἐπίσημος ὅμως Ἀγγλικὴ πολιτικὴ ὑποστάσασα τὴν ἐπίδρασιν τοῦ προγράμματος τοῦ Τσάμπερλαν ἀλλὰ μὴ θελήσασα ἢ μὴ δυναθεῖσα νὰ ἐφαρμόσῃ αὐτό, ἐτήρησεν εἰς τὰς κατεπύθνεσις αὐτῆς ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ἀποθέσεων τὰς πατροπαράδοτους μεθόδους, καὶ ὡς εἶχον κυρίως ἐφαρμοσθῇ αὐταὶ ὑπὸ τοῦ Πάλμερστον καὶ τῶν μετ' αὐτόν. Ἐγκατα-

λιποῦσα πλέον τὴν «Περίλαμπρον ἀπομόνωσιν» καὶ ἀποτελέσασα ἓνα τῶν παραγόντων τῆς Τριπλῆς Συνεννόησεως, ἐγνώριζεν ἀριστὰ τί ἤθελεν, ὅπερ ἀποτελεῖ ἓνα τῶν πρωτίστων ὁρῶν τῆς ἐλιτυχίας, καὶ ἐβλεπεν ἐνδοκρινῶς ποῦ καὶ πῶς ἐβάδιζεν.

Ἀφ' ἐτέρου ἡ Γερμανία καὶ ἡ «Μεσευρώπη» ἀπετέλουν ἐν μέγα καὶ ἰσχυρὸν ἐμπόδιον διὰ τὴν ἀνάπτυξιν καὶ τοῦ Ρωσσοικῶν ἱμπεριαλισμοῦ, ὅπως καθωρρίζετο καὶ ἐξυπηρετεῖτο οὗτος ὑπὸ τῆς ἐπισήμου Ρωσσοικῆς πολιτικῆς τοῦ Δοβάνωφ καὶ τοῦ Μουράβιεφ, καὶ οὐχὶ ὅπως ἐσκευωρεῖτο ὑπὸ τοῦ ἀγορασθέντος καὶ τεχνουργηθέντος ὑπὸ τῶν ξένων συμφερόντων «Πανσλαβισμοῦ» τῶν Ἰγνάτιεφ καὶ Τσερνόγεφ.

Ἡ Ρωσσία συμτήσασα μετὰ τῆς Γαλλίας τὴν Διπλὴν συμμαχίαν, ἐγνώριζε καὶ αὕτη τί ἐτιμῶκε καὶ πῶς ἐβάδιζεν. Ἡ ἐπίσημος διπλωματικὴ γλῶσσα καὶ ὁ τύπος τῆς Διπλῆς ἡμερήσιου βεβαίως τὸν συνασπισμὸν τοῦτον ὡς σκοποῦντα τὴν ἐξασφάλισιν τῆς Εὐρώπης ἐν τῷ κόσμῳ διὰ τῆς ἐπιτεύξεως μίας πολιτικῆς καὶ στρατιωτικῆς ἰσοδυναμίας ἐν Εὐρώπῃ, ὀφειλομένης εἰς τὴν ἐμφανισθεῖσαν ἀντίδρῶσον ταύτην δύναμιν ἐναντὶ τῆς Τριπλῆς. Ἐπωφελήθη δὲ ἀμέσως τοῦ γενομένου τούτου ἡ Ρωσσία, ὅπως ἐπιλύσῃ ἐπὶ τῷ πολιτικῷ πεδίῳ ἐν σοβαρὸν οἰκονομικόν-της πρόβλημα, ἐκμεταλενομένη τὰ γαλλικὰ κεφάλαια. (1)

(Εἰς τὸ προσεχές : ἡ συνέχεια)
ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ Χ. ΛΟΥΦΑΣ

(1) Εἰσησθὼ ἐν παρόδῳ, ὅτι τὰ Γαλλικὰ ταῦτα κεφάλαια εἶχον σχέσιν τινα μετὰ τὴν ἐπὶ Βενιζέλου ἐκστρατείαν ἡμῶν εἰς Οὐκρανίαν. Ἐνθυμούμεθα δὲ πάντες τὸν ἐνθουσιασμὸν πολλῶν βενιζελικῶν, οἱ ὅποιοι ἐκράυαζον :

«Ὅποια δόξα καὶ τιμὴ δι' ἡμᾶς ! Ἡ ἄλλοτε μικρὰ καὶ ἄδοξος Ἑλλάς τῆς Μελοῦνας, νὰ ἐκστρατεύῃ εἰς τὸ πλεῖστον τῶν μεγάλων τῆς σφαιρᾶς, κατὰ τῆς μεγάλης Ρωσσίας ! ! !

Ὡς γνωστὸν, τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐνδόξου αὐτῆς ἐκστρατείας ἦτο, πρὸς τὴν στρατιωτικὴν φθορὰν ἣν ὑπέστημεν ἡ ἐκρίσσις καὶ συντριβὴ ἡμῶν καὶ πλεον ἑκατομμυρίων Ἑλλήνων ἐθελούτων ἐν Ρωσσίᾳ. Ὅποιος ἀπαράμιτος πνευματικὸς καὶ ἡρωϊκὸς ἀγὼν κατὰ πόσον ἐκλαμγῆν τὰ βενιζελικὰ μάτια, ἐνῷ γνωρίζω καλῶς ὅτι ἔχουσιν κρυνοῦς χρονοδεικτῶν δακτύλων δι' ὅλην τὰ βενιζελικὰ κεφάλαια, τὰ ὁποῖα ἔσπασαν αἱ ῥαβδοὶ μερικῶν ἐπιστρατών.

Φαίνεται ὅτι ἦτο πεπονημένον διὰ τὸν ἐν Ρωσσίᾳ Ἑλλητισμὸν, ὅπως ὁ κ. Βενιζέλος, ἀπαλλασσόμενος ἀπὸ τῶν προδοτῶν (!) καὶ ἐφαρμόζων τὴν μεγάλην του πολιτικὴν τὴν πεπονημένην τῆς φυλῆς, νὰ τὸν ἐξοντώσῃ.

Ἐπὶ πλέον δὲ ἡ ἐνδόξος (!) ἐκείνη ἐκστρατεία, ἢ ἢς προήλθεν ἡ καταστροφὴ τοῦ Ἑλληνι-

ώματα, ατινα ήδυνάμην νά άσκήσω συνωδά τή Στρατιωτική Ποινική Νομοθεσία ως ύπουργός τών Στρατιωτικών καί έπεφύλαξε ταύτα δι' έαυτήν, θεσπίσασα ιδιαιτέρως καί διάταξιν, δι' ής τό δικαίωμα πρός διαταγήν τής εκτελέσεως τών αποφάσεων μεταδιδάσεται εις χείρας τοῦ άρχηγού τής Επαναστάσεως. Αὐτά εἶνε γεγονότα άναμφιστότητα άποδεικνύόμενα εξ έπισήμων έγγραφων. Εάν έν τοιαύτη περιπτώσει έπιζητηθῇ ή άνεύρεσις εϋθυγών πρέπει άναγνιρρῆται ή έρευνα αὐτή νά ένεργηθῇ έν τῷ πολιτικῷ έπιπέδῳ καί όχι εις τά όργανα ή μέση τής ιεραρχικής διαδικασίας. Πρέπει νά εξετασθῇ τίς είχε τό δικαίωμα καί τήν δύναμιν νά διατάξῃ ή μή τήν εκτέλεσιν τής αποφάσεως.»

«Τίς είχε τό νέτο : Αὐτό εἶνε τό ζήτημα. Αν καλώς ή κακώς έγένοντο αἱ εκτελέσεις εκείναι δέν εἶνε δυνατόν βεβαίως νά υπάρχῃ σήμερα οὐδείς καί μεταξύ άκόμη τών στρατοδικών, όστις νά μή θλίβεται δια τόν άδικον θάνατον τών εξ έντίμων εκείνων πολιτικῶν άνδρῶν.»

Εγένοντο άναμφισβητήτως σφάλματα πολλά τόσον στρατιωτικά όσον καί πολιτικά κατ'ά τήν θλιβεράν εκείνην περίοδον, άλλα οἱ πταίσται άναμφισβητήτως εἶνε πολλοί πλείονες εκείνων, ότινες εκάθησαν εις τό έδωλίον τοῦ κατηγορουμένου καί έφθασαν μέχρι τοῦ πεδίου τοῦ μαρτυρίου.

Με σχετικήν διαδάθμισιν πρός τά κάτω πρέπει νά άναγνωρίσωμεν, ότι υπαίτιοι δια τήν έθνικήν καταστροφήν, άλλα καί δια τās άδίκους εκτελέσεις εἶνε πολλοί χιλιάδες μεταξὺ ήμῶν καί άσφαλώς δέν εἶνε άπηλλαγμένον πάσης εϋθύνης καί τó έθνος δλόκληρον. Όταν λέγει ο Λεμπόν εις τó σύγγραμμά του περί τής «Ψυχολογίας τοῦ όχλου», οἱ λαοί μεταβάλλονται εις πλῆθος ένεκα έξωτερικοῦ άτυχήματος καί διαπραττουσι τούς μεγαλυτέρους ήρωϊσμούς, άλλα καί τά φρικωδέστερα τών έγκλημάτων.»

ΤΙ ΛΕΓΟΥΝ ΤΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

Η «Νέα Εποχή» εις τó ύπ' αριθ. 119 τής 20 Φεβρουαρίου 1927 τεύχος αὐτῆς, εξ άφορμῆς έπιμόνου σταυροφορίας τοῦ «Ελευθέρου Βήματος» πρός άπόδειξιν τής άθωότητος τοῦ κ. Ν. Πολίτου, έδημοσίευσέ μακρόν άπαντητικόν άρθρον, εις τó όποτον περιείχοντο καί τά καίμενα έμπιστευτικῶν τηλεγραφημάτων καί έγγραφων τοῦ κ. Πολίτου, εξ ὧν άδιασείτως άποδεικνύεται ότι εἰς τóτε Υπουργός τών Εξωτερικῶν (ό κ. Πολίτης) δέν εἶνε άμέτοχος εϋθύνης δια τήν δικαστικήν δολοφονίαν τών πολιτικῶν άνδρῶν καί τοῦ Αρχιστρατήγου.

Ιδού μία περίκοπή τοῦ άπό 5)18 Νοεμβρίου ύπ' αριθ. 12174 έμπιστευτικοῦ έγγραφου τοῦ κ. Πολίτου πρός τήν Αγγλικήν Κυβέρνησιν :

«Η επαναστατική έπιτροπή εἶνε πεπεισμένη ότι αν αἱ ένδεχόμεναι εις θάνατον καταδίκαι δέν θά ήκολουθούντο άπό τήν άμεσον εκτέλεσιν τούλάχιστον δια τούς 2 ή 3 έν τών κυριωτέρων ένόχων, θά έχανεν εις τοιοῦτον βαθμόν τó κύρος τής, ώστε μοιραίως θά διελύετο. Τότε θά επήρχετο τó χάος, έμφύλιος πόλεμος μεταξύ τών δύο μερίδων τής χώρας με τρομεράς συνεπειάς δια τήν έθνικήν άμυναν. Τούναντίον αν ή άπόφασις εκτελεσθῇ (si la justice est faite) ή αντίδρασις θά νικηθῇ όριστικῶς. Ο συλλογισμός οὗτος εἶνε άπολύτως βάσιμος. Αλλ' υπάρχει καίτι περισσότερο. Η επαναστατική έπιτροπή δέν

εἶνε πλέον κυρία τής καταστάσεως. Υπάρχουν όπισθεν αὐτῆς χί ιοι αξιωματικοί οἱ όποιοι επ' οὐδενί λόγω θά έδέχοντο τήν συνθηκολόγησιν τής πρό πάντων αν αὐτή προεκαλείτο εκ ξενικής πίεσεως. Θά άντεξεδικοῦντο κατ'ά τών κατηγορουμένων κατασφάζοντες αὐτούς. Υπάρχουν μάάλιστα φόβοι άκόμη λυπηροτέρων άκροτήτων.»

Ν. ΠΟΛΙΤΗΣ

Χρειάζονται σχόλια :

Αλλή άπόδειξις τής προσπάθειάς του όπως εξουδετερώσῃ πάντα κίνδυνον εκ τής έπιμονῆς τής Αγγλικῆς Κυβερνήσεως υπέρ τής σωτηρίας τών τουφεκισθέντων, εἶνε ή κάτωτι περίκοπή εκ τοῦ έμπιστευτικοῦ τηλεγραφήματος τής 5)18 Νοεμβρίου 1922 πρός τήν ύπό τόν κ. Ε. Βενιζέλον Αγγλικήν Αντιπροσωπείαν έν Λωζάννη.

«Εξέθεσα εκ νέου πρός τόν Αγγλον Πρεσβευτήν ότι ή βρετανική πίεσις, συνδυασμένη παρ' άπειλῶν δέν ήδύνάτο διόλου νά δικαιολογηθῇ. Εάν ή βρετανική Κυβέρνησις φροντίῃ μόνον δια τó καλόν τής Ελλάδος θά έπρεπε νά περιορισθῇ εις συμβουλάς, χωρίς νά έπιμένῃ όπως άκολουθηθούν αὐτάι. Εάν εἶχεν υπ' όψει τής τó γενικόν συμφέρον, τούτο τó εκρίνε μόνον κατ'ά τήν προσωπικήν της εκτίμησιν, επ' όσον ή Γαλλία άπέχε πάσης έπεμβάσεως. Εάν ένόμιζεν ότι είχε δικαίωμα άναμίσσεως εις τās υποθέσεις μας, έπρεπε νά εἶνε πρόθυμος νά αναλάβῃ καί τās άντιστοιχούς υποχρεώσεις, διότι δέν εἶνε νοη-

τόν δικαίωμα άνευ άντιστοιχοῦ υποχρεώσεως. Λοιπόν ή επαναστατική έπιτροπή φρονεῖ καλῇ τῇ πίστει ότι, εκν οἱ πρώην ύπουργοί κατάδικασθούν εις θάνατον πρέπει νά θανατωθούν, όπως προφυλαχθῇ ή χώρα άπό τοῦ κινδύνου μελλούσης εις τήν έξουσίαν επανόδου τών πολιτικῶν καταδίκων, ήτις δις ύπήρξεν ολεθρία δια τήν χώραν.»

Ν. ΠΟΛΙΤΗΣ

Όταν ή Αγγλική Κυβέρνησις άπήντησεν άρνούμενη νά γείνῃ δεσμοφύλαξ Ελλήνων πολιτικῶν άνδρῶν, ο κ. Ν. Πολίτης έτηλεγράφει τά εξῆς τήν 11)24 Νοεμβρίου 1922 εις τήν Λωζάννην.

«Επαναλαμβάνων τās σκέψεις τās όποιās προγενέστεράς είχα εκθέσει εις τόν κ. Λιντλεϋ τοῦ άνεκοίνωσα τήν πεποίθησίν μου ότι ή πολιτική τής κυβερνήσεως του εις τήν ύπόθεσιν αὐτήν θ' άπεδοκιμάζετο τελικῶς παρ'ά πάντων διότι δέν δύναται άνννοήσῃ πῶς δια τήν σωτηρίαν προσώπων τινῶν, τά όποια ή δημοσίς έλληνική γνώμη θεωρεῖ υπεύθυνα τής έθνικῆς καταστροφῆς, διακινδυνεύει νά δημιουργήσῃ διεθνείς περιπλοκάς.»

Διότι εις τήν περίπτωσιν ταύτην ή φιλία τής δέν θά έδιδε εις αὐτήν τó δικαίωμα νά προχωρήσῃ πέραν τών συμβουλῶν ως ή φιλία αὐτή ένέπνεεν εις αὐτήν, άλλα τās όποιās ή Ελλάς θά ήτο έλευθερά ν' άκολουθήσῃ ή νά μήν άκολουθήσῃ. Η Αγγλία δέν δύναται επί πλέον νά βασίσῃ τήν στάσιν της επί τοῦ γενικοῦ συμφέροντος, διότι ή Γαλλία δέν νά μετέχει τοῦ διαβήματος τής καί ή άποχή αὐτῆς εἶνε τόσῳ μάλλον χαρακτηριστική, όσα έν τῇ άγγλικῇ διακοινώσει λέγεται ότι ή άγγλική κυβερνήσις έπιφυλάσσεται επί τῇ προσφει ληπτέων μέτρων νά φέρῃ εις συνεννόησιν μετά τής Γαλλίας, ήτις έμῶς δέν εξεδηλώσῃ.»

Εκ τής τελευταίας μάλιστα περιόδου καταφαίνεται πλήρως, ότι ο κ. Πολίτης άπορεῖ διατί έπιμένει ή Αγγλία εις τήν σωτηρίαν τών πολιτικῶν, ένῳ ή Γαλλία άδυνατεί περί τής τύχης αὐτῶν.

Επεται ὅμως καί συνέχεια....

Όταν ο κ. Πολίτης έπληροφόρηθῃ εκ τηλεγραφήματος (1) τοῦ κ. Καλαμανίου τῇ έντολῇ τοῦ κ. Βενιζέλου άποσταλέντος ότι ο άποσταλμένος τοῦ Λόρδου Κώρζον

(1) Ως γνωστόν ο κ. Τάλμποτ είχεν παρακαλέσει τόν κ. Βενιζέλον νά μείνῃ μυστική εις τούς έν Αθήναις μέχρι τής έν Ελλάδι άφίξεώς του ή άποστολή του.

αντιπλοίαρχος κ. Τάλμποτ ήρχετο έσπευσμένως εις τήν Ελλάδα νά επιτύχῃ τήν μη θανάτωσιν τών τιμίων εκείνων άνδρῶν τότε ήσυχος πλέον παρητήθῃ όμοῦ μετά τής Κυβερνήσεως Κροικιά, άφού ή άπόφασις περί θανάσεως είχε πλέον ληφθῇ άμετακλήτως ύπό τών Επαναστατῶν.

Μεταξὺς εις Παρισίους ο κ. Πολίτης δέν έθεώρησεν ότι τó στάδιον τής ένόχου δράσεως του είχε λήξει. Καί διεθνῆς τύπος γυρολόγου κονφερανσιέ, άνέλαβε δια διαλέξεως έν Παρισίοις (Φεβρουάριος 1923) εις τó Comité National d'Etudes νά πείσῃ τήν ξένην κοινήν γνώμην ότι καλῶς έπραξεν ή Επαναστάσις τυφεκίσασα τούς... καταστροφείς τής Πατρίδος της.

Τοιαύτη ύπῆρξεν εκ τών παρασκηνίων ή διαγωγή τοῦ κ. Ν. Πολίτη, όστις έθεωρήθῃ κατάλληλος δια τήν αντιπροσωπεύσιν έν Γαλλία τής Οικουμενικῆς Κυβερνήσεως, εις ήν μετέχει καί τó Λαϊκόν κόμμα, τó κόμμα τοῦ Δημητρίου Π. Γούναρη.

Ι. ΜΣ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΓΟΥΝΑΡΗ

Πρὸς τούς κ. κ. συνδρομητάς

Η διεύθυνσις τής «Νέας Εποχής» έπιθυμοῦσα νά έπιβραβεύσῃ τήν έπιδειχθῆσομένην αλληλεγγύην τών συνδρομητῶν μας εις τήν προσπάθειάν της πρὸς δικιόνισιν τής Γερᾶς Μνήμης τοῦ πολυκλαύστου Αρχηγού Δημ. Γούναρη, άπεφάσισε νά δώρῃ εἰς τούς συνδρομητάς τῆς «Ιστορίας Γούναρη» εἰς τούς συνδρομητάς εκείνους, ότινες ήθελον έξασφαλίσαι δέκα τούλάχιστον έγγραφάς συνδρομητῶν τής «Ιστορίας Γούναρη. Αἱ σχετικαί αγγελίαι άπεστίλῃσιν ἤδη εις ένα έκαστον τών κ. κ. συνδρομητῶν τής «Νέας Εποχῆς.»

Οὐδενί παραγγελία άποστολῆς άντιτύπων τοῦ Α'. Τόμου τής «Ιστορίας Γούναρη γίνεται δεκτῇ αν δέν συνοδεύεται με τó αντίτιμον.

Η ΘΑΝΑΤΩΣΙΣ ΕΞ ΑΘΩΩΝ

ΟΚΤΩΜΒΡΙΟΣ 406 Π. Χ. — ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1922 Μ. Χ.

Ὅτε δ' αἰμνήστος Δημήτριος Γοῦναρη-
ἦτο ἐν Λονδίῳ, ἐπιζητῶν νὰ λάβῃ μίαν εἰς
λικρινῇ ἀπάντησιν ἀπὸ τὸν Λόυδ Τζῳρτζ,
χωρὶς νὰ τὸ κατορθώσῃ, διετέλει ἐν μεγάλῃ
δυσθυμίᾳ. Ὡμίλει ὀλίγον οὐδέποτε ἔμειδία
ἐβράδιζεν ἀνὰ τὰς ὁδοὺς τοῦ Λονδίνου, τὴν
νύκτα, κατηφὴς καὶ σύννους, ὅτε μὲν μόνος,
ὅτε δὲ ἐν συνοδείᾳ τοῦ αἰμνήστου ὑποου-
γοῦ του, Μπαλτατζῆ. Εἰς τὰς πρὸς αὐτὸν
ἐπισκέψεις μου, ὅτε τῷ ὑπέβαλλον ἐρώτη-
σίν τινα, ἀπῆντα λακωνικῶς καὶ μετὰ στε-
νοχωρίας. Ἐφαίνετο, ὅτι δὲν ἤθελε μὲν νὰ
μοι εἴπῃ τὴν ἀληθινὴν κατάστασιν τῶν
πραγμάτων, ἀλλὰ καὶ ἀπληθύνετο τὸ
ψεῦδος.

Ἄλλ' ἐσπέραν τινά, ὅτε μετέβην εἰς τὸ
ξενοδοχεῖον Κλάριτς ἐνθα διέμενον ἡ Ἑλλη-
νικὴ Ἀντιπροσωπεία, τὸν εἶδον ἐν τῇ αἰ-
θοῦσῃ μετὰ τοῦ Μπαλτατζῆ. Συνωμιλήσα-
μεν περὶ διαφόρων πραγμάτων, μὴ πολιτι-
κῶν, καὶ ὁ Γούναρης, ἐπειδὴ δὲν εἶχε νῦν
λόγους νὰ περιορίσῃ ἑαυτὸν, κατέστη ὁμιλη-
τικώτατος· μοι ἐξήτησε καὶ μοι ἔδωκε πλη-
ροφориὰς περὶ τινῶν κοινῶν γνωρίμων ἐν
Πάτραις. Ἐγὼ δὲ ἐλπιζομένης τῆς ψυ-
χολογικῆς ταύτης καταστάσεώς του, τὸν
ἠρώτησα, ἂν ἀνέγνωσεν εἰς τινὰ Ἀγγλικὴν
ἐφημερίδα τὴν συμβουλὴν νὰ ἀποσύρῃ ἡ
Ἑλλὰς τὸν στρατὸν τῆς ἐκ Μικρῆς Ἀσίας.
Μοι ἀπήντησεν, ὅτι δὲν ἐγνώριζε τὴν Ἀγ-
γλικήν, καὶ μὲ παρεκάλει νὰ τῷ εἴπῃ ἀκρι-
βῶς, τί εἶχον ἀναγνώσει, ὅπερ καὶ ἔπραξα.

Τότε, ὁ Γούναρης κινῶν τὴν κεφαλὴν
δυσπίστως, καὶ μειδίων πικρῶς, μοι ὑπέ-
μνησεν, ὅτι, ἂν ἐνεθυμεῖτο καλῶς, ἡ αὐτὴ
Ἀγγλικὴ ἐφημερίς, τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν ἐπα-
νῆλθεν ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος εἰς τὸν
θρόνον Του, εἶχε γράψῃ ἀπειλὰς κατ'
αὐτοῦ ἐπὶ τῇ ὑποφίᾳ, ὅτι θὰ διέτασσε τὸν
ἐν Ἀσίᾳ στρατὸν Του νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν
Ἑλλάδα. Τώρα μᾶς ζητεῖ νὰ ὑποχωρήσω-
μεν; Ἄλλ' ἂν πράξωμεν τοῦτο, οἱ Ἕλληνες
θὰ μᾶς λιθοβολήσουν, ἂν δὲν μᾶς φονεύ-
σουν, ὅπως οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς ἐξ στρατη-
γούς, μετὰ τὰς Ἀργινούσας.

Εἶχον σχεδὸν λησμονήσῃ τοὺς λόγους
τοῦ μεγάλου ἐκ Πατρῶν πατριώτου, ὅτε,
πρὸ δέκα ἡμερῶν, ἀνέγνωσα εἰς τὴν ἐβδο-
μαδιαίαν «Sunday Times», τοῦ Λονδίνου,

κρίσιν περὶ τοῦ ἐσχάτως ἐκδοθέντος βιβλίου
τοῦ Βερνάρδου Γ. Χένδερσον, Διδάκτορος
τῆς Φιλολογίας, ὑπὸ τὸν τίτλον «Ὁ Μέγας
Πόλεμος μεταξὺ Ἀθηνῶν καὶ Σπάρτης». Ὁ
κριτικὸς τῆς Λονδινεῖου ταύτης ἐφημε-
ρίδος, Σερ Γεώργιος Ἀστον, ἔγραφε, με-
ταξὺ ἄλλων: «Περὶ τῆς διαγωγῆς τῶν Ἀ-
θηναίων ἀπέναντι τῶν ἐξ ἀρχηγῶν τῶν
Ἀθηναϊκῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων, ὅσον
ὀλιγώτερον εἶπῃ τις, τόσον τὸ καλλίτερον». Αἱ
λέξεις αὗται, τότε, μοι ἀνέμνησαν τὰ
παρὰ τοῦ Γούναρη λεχθέντα πρὸς ἐμὲ περὶ
τῆς θανάτωσεως τῶν ἐξ στρατηγῶν. Ἐπρο-
μηθεύθην τὸ βιβλίον τοῦ Δόκτορος Χέν-
δερσον, ἠνοιξα τὰ «Ἑλληνικά» τοῦ Ξενο-
φῶντος, ἀνέγνωσα τὰς ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ
μου Ἑλληνικὰς ἱστορίας, καὶ εἶδον τὰς λε-
πτομερείας τῆς φρικώδους ὁσόν καὶ ἀδίκου
θανάτωσεως τῶν ἐξ Ἀθηναίων στρατηγῶν,
τῆς γενομένης πρὸ 2333 ἐτῶν, ἥτις ὁμοιά-
ζει ἐν πολλοῖς πρὸς τὴν πρὸ πενταετίας ἐξ
ἴσου ἀδίκου θανάτωσιν τῶν ἐξ πολιτικῶν
καὶ στρατιωτικῶν ἀνδρῶν.

Οἱ Ἀθηναῖοι κατετρόπωσαν τοὺς Σπαρ-
τιάτας. Οἱ Σπαρτιάται ἀπώλεσαν τὸν μέγαν
στρατηγὸν τῶν Καλλικρατίδαν, καὶ 70
πλοῖα τῶν, συλληφθέντα ὑπὸ τῶν Ἀθη-
ναίων. Ἡ νίκη ἦτο μεγάλη. Ἄλλ' αἱ Ἀθη-
ναῖοι ἦσαν ἐν ἀναβρασμῷ, διότι πολλοὶ Ἀ-
θηναῖοι ἐφονεύθησαν καὶ περισσότεροι ἐ-
πνίγησαν.

Τόσα ἐπίσημα ἔγγραφα τῶν στρατηγῶν
ἐπεβεβαίουν τὸ γεγονός, προσθέτοντα, ὅτι
οὐδεὶς ἦτο διὰ τοῦτο ὑπεύθυνος, διότι ἡ
τρικυμία εἶχεν ἐμποδίσῃ τὸ ἔργον τῆς δια-
σώσεως, ὅπερ εἶχεν ἀνατεθῇ εἰς τοὺς τριη-
ράρχας, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦσαν ὁ Θηρα-
μένης καὶ Θρασύβουλος. Ἄλλ' οἱ Ἀθηναῖοι
μαθόντες, ὅτι τὰ νεκρὰ σώματα τῶν ναυτῶν
ἔμειναν ἀταφα, καὶ ἐξαγριωθέντες ἔτι περι-
σσότερον ὑπὸ τινῶν ἀντιπολιτευομένων, δι-
ώρισαν νέους στρατηγούς, διατηρήσαντες
ἐκ τῶν ἀρχαίων μόνον τὸν Κόνωνα, εἰς ὃν
προσεκόλλησαν τὸν Ἀδείμαντον καὶ τὸν
Φιλοκλέα, καὶ προσεκάλεσαν εἰς ἀπολογία
τοὺς ὀκτὼ στρατηγούς, οὓς ἐθεώρουν ὑπευ-
θύνους. Οἱ δύο τούτων, ὁ Ἀριστογένης
καὶ ὁ Πρωτόμαχος, φοβηθέντες τιμωρίαν,
ἠρνήθησαν νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς Ἀθήνας

ἀλλ' οἱ λοιποὶ ἐξ στρατηγοί, ἔχοντες τὴν
συνείδησιν τῶν ἀναπαυμένην, ὅτι ἐξετέλεσαν
πάν ὃ, τι ἦτο δυνατόν, ἐπέστρεψαν. Ὁ Θη-
ραμένης, ὁ δέκατος στρατηγός, ὅστις εἶχεν
ἐπιστρέφει πρὸ τῶν ἄλλων, (ὅπως τῷ 1922
οἱ Πλαστήρας, Πάγκαλος, Κονδύλης καὶ
λοιποὶ ριψάσπιδες Βενιζελικοί), κατηγόρησε
τοὺς λοιποὺς στρατηγούς πρὸ τοῦ λαοῦ,
καταστήσας αὐτοὺς ὑπευθύνους ἐπὶ μὴ ἀπο-
κομίσει τῶν νεκρῶν κατὰ τὴν μάχην. Ὁ
Charles Rollin, εἰς τὴν «Παλαιὰν Ἱστο-
ρίαν του» (ὅρα μετάφρασιν Α. Καγκελλα-
ρίου, Ἐνετίῃσι, 1750) λέγει, ὅτι ὁ Θηρα-
μένης, ὅπως ἀπαλλάξῃ ἑαυτὸν ἀπὸ τῆς εὐ-
θύνης, ἀνέγνωσε τὴν ἐπιστολὴν, ἣν οἱ στρα-
τηγοὶ εἶχον γράψῃ πρὸς τοὺς ἀρχοντας καὶ
τὸν λαόν, ἐν ἣ ἔδικαιολογοῦντο ἕνεκα τῆς
σφοδρότητος τῆς τρικυμίας, **χωρὶς νὰ ἐπι-
βαρύνωσιν οὐδένα**. «Ἐν τῇ συκοφαντίᾳ
ταύτῃ τοῦ Θηραμένου ὑπῆρχε τι τὸ ἀνάν-
δρος κακότητος, καθότι ἔκαμνεν ἀδίκον χρῆ-
σιν τῆς ἐπιφυλάξεως τῶν κατηγορουμένων
μὴ ὀνομασάντων αὐτὸν ἐν τῇ ἐπιστολῇ τῶν
καὶ μὴ ἐπιρριψάντων εὐθύνην τινὰ ἐναντίον
του, διότι, ἂν ἔπραττον τοῦτο, ὁ Θηραμέ-
νης ἴσως θὰ ἀπεδεικνύετο ὁ πλέον ἔνοχος».

Τὸ πλοῖον κατέπλευσεν εἰς τὸ ἐπίνειον
τῶν Ἀθηνῶν. Ὁ στρατηγός Ἐρασινίδης
συνελήφθη ἀμέσως, κατηγορηθεὶς ἐπὶ σφε-
τερισμῷ δημοσίων χρημάτων. Οἱ λοιποὶ
πέντε ὑπέβαλον τὴν ἐκθεσὶν τῶν εἰς τὸ Συμ-
βούλιον «περὶ τῆς ναυμαχίας καὶ τῆς με-
γάλης τρικυμίας». Τὸ συμβούλιον ὁμοῦς
διέταξε καὶ αὐτῶν τὴν σύλληψιν. Ὁ Θη-
ραμένης ἴστατο πρὸ πάντων τῶν ἄλλων
ἐν τῇ Συνελεύσει τοῦ λαοῦ, λέγων, οἱ στρα-
τηγοὶ πρέπει νὰ ἀπολογηθῶσι, διὰ τὴν δὲν
ἔσωσαν τοὺς ναυαγούς! Οἱ κρατούμενοι
στρατηγοὶ εἶπον εἰς τὸν λαόν τὰ συμβάντα.
Ἐπαρουσίασαν πλοηγούς καὶ πολλοὺς ἄλ-
λους ναυτικούς, οἵτινες ἐμαρτύρησαν περὶ
τῆς σφοδρότητος τῆς τρικυμίας. Ἡ ἀπο-
λογία τῶν ἦτο λογικὴ οὐδεὶς ἦτο ὑπεύ-
θυνος. Δι' ἀπλῆς ψήφου τοῦ λαοῦ θὰ ἐκη-
ρυσσόντο ἀθῶοι. Ἄλλ' εἶχε νικηθῇ σχε-
δὸν καὶ ὁ πρόεδρος δὲν ἠδύνατο ἐν τῷ
σκότει νὰ μετορήσῃ τὰς χεῖρας ἐν τῇ ψηφο-
φορίᾳ. Ἡ συζήτησις διεκόπη, ἵνα ἐξακο-
λουθῇ εἰς τὴν ἐπομένην συνεδρίαν.

Αἶφνης τὰ πράγματα ἐχειροτέρευσαν.
Τὴν ἐπομένην ἡμέραν συνέπιπτεν ἡ ἑορτὴ
τῶν Ἀπατουρίων, ἥτις διήρκει ἐπὶ τρεῖς
ἡμέρας τοῦ Πυαναεπιώντος (Ὀκτωβρίου).
Καθ' ἑκάστην τῶν τριῶν ἡμερῶν, αἱ ὁδοὶ
ἦσαν πλήρεις ἀνθρώπων μὲ μελανά ἐνδύμα-

τα καὶ κεφαλὰς κεκασμένους ἐν χοῦ, εἰς ἐν-
δειξιν πένθους. Καὶ ὁ κ. Χένδερσον, ἀνα-
φύων τοῦτο ἐρωτᾷ: «Δὲν ὑπῆρχον ἀρὰ γε
ἀρχετοὶ ἤδη γονεῖς καὶ συγγενεῖς τῶν χιλι-
άδων στρατιωτῶν, οἵτινες εἶχον φονευθῇ ἢ
πνιγῇ ἐν Ἀργινούσας, ὥστε ὁ Θηραμένης
νὰ προμηθεύσῃ πολλοὺς ψευδοπενθύνοντας
ἵνα αὐξήσῃ ὑποκριτικῶς τὴν ἔξαψιν καὶ τὴν
λύπην;» διότι πολλοὶ ἀνθρώποι ἐδήλωσαν,
ὅτι ἐκεῖνος ἦτο ὁ διοργανωτὴς τῆς διαδη-
λώσεως.

Μετὰ τὴν τριήμερον ἑορτήν, ἡ διακοπεί-
σα Συνέλευσις ἐξηκολούθη τὰς ἐργασίας
τῆς. Καλλιξένος τις, ὄργανον τοῦ Θηραμέ-
νου, ἐπρότεινε, ἵνα ἡ Συνέλευσις ἀποφασί-
σῃ καὶ περὶ τῶν ἐξ κατηγορουμένων συλλή-
βδην, καὶ οὐχὶ χωριστά: «Ἐπράξαν οἱ στρα-
τηγοὶ κακῶς μὴ σώσαντες τοὺς νικητὰς ἐν
τῇ ναυμαχίᾳ—ναὶ ἢ ὄχι;» Ἐὰν ναί, ἡ ποινὴ
ἦτο θάνατος. Ναύτης τις ἐμαρτύρησε κατὰ
τῶν στρατηγῶν. Ὁ Εὐρυπτόλεμος καὶ
ἄλλοι ἐξήτησαν νὰ ἐπεμβῶσιν. Ἡ πρότασις
τοῦ Καλλιξένου ἦτο παρὰ τὸν νόμον, καθ'
ὃν ἕκαστος τῶν κατηγορουμένων ἐδικαιοῦτο
νὰ δικασθῇ χωριστά. Ἄλλ' ἐπειδὴ οἱ ἄν-
θρωποι τοῦ Θηραμένου ἠπειλήσαν νὰ κα-
θίσουν εἰς τὸ ἐδῶλιον τοῦ κατηγορουμένου
καὶ πάντα ὑπερασπίζοντα τοὺς στρατηγούς,
ὡς συνενόχον των, καὶ τὸν καταδικάσωσι
μετ' αὐτῶν ὁ Εὐρυπτόλεμος καὶ οἱ σὺν αὐ-
τῷ πρὸς σωτηρίαν τῆς ἰδίας ζωῆς των ὑπε-
χώρησαν. Οἱ δικασταὶ ἐπίσης ἐφοβήθησαν,
ἀλλ' οὐχὶ πάντες. Ὁ Σωκράτης, ὁ μόνος
μεταξὺ αὐτῶν, ἤγειρε φωνὴν κατὰ τῆς με-
λετωμένης ἀδικίας. Οἱ κατηγοροῦμενοι,
εἶπεν, ἦσαν ἐντελῶς ἀθῶοι τῆς ἀποδιδόμε-
νης αὐτοῖς κατηγορίας. Ἐξήτησεν ἵνα ἐπι-
τραπῇ εἰς αὐτοὺς μία ὁλόκληρος ἡμέρα ἵνα
ὑπερασπίσωσιν ἑαυτοὺς, ὡς ἐπιτρέπεται
καὶ εἰς τοὺς χειρότερους κακούργους, καὶ νὰ
δικασθῶσιν ἕκαστος χωριστά. «Προσβάλ-
ετε αὐτοὺς τοὺς θεοὺς, ἐὰν κάμνετε τοὺς
ἀνθρώπους ὑπευθύνους διὰ τοὺς ἀνέμους
καὶ τὰς κακοκαιρίας, εἶπεν. Ἐὰν τοὺς κα-
ταδικάσῃτε εἰς θάνατον θὰ αἰσθάνεσθε
αἰώνιαν τύχην συνειδότος καὶ αἰώνιον αἰ-
σχὸς καὶ ἀτιμίαν». Ὁ λαὸς ἐφαίνετο κατ'
ἀρχάς, ὅτι συνεκινήθη ἐκ τῶν λόγων τοῦ
Σωκράτους, τοῦ μεγίστου τῶν φιλοσόφων,
ἀλλὰ, παρασχεθεὶς ἀπὸ τοὺς δημοκόπους,
κατέδικασε τοὺς στρατηγούς εἰς θάνατον.
Καὶ ἡ ἀπόφασις ἐξετελέσθη αὐθημερόν.

Δὲν παρήλθον πολλαὶ ἡμέραι ἀπὸ τῆς
ἐκτελέσεως, καὶ ὁ λαὸς ἠνοιξε τοὺς ὀφθαλ-
μούς του καὶ ἀντελήφθη ὅλην τὴν φρικώ-

ἀγέλαου ἐκείνου συγκροτήματος, ὅστις ὑπῆρξεν ὁ κυριώτατος ἐκκενωτής εἰς τὴν αἰκυρευμένην καὶ σφύρα καὶ ὑγιᾶ Ἑλλάδα μας τῶν ἀποσυνθετικῶν σαλπισμάτων τοῦ Ἑβραίου Καρόλου Μάρξ, προχθὲς ἀκόμη προήδρευσε συμποσίου κορυθαντιῶντων ἀναρχικῶν, ὅπερ ἐπροπηλάκισε τὴν γνώμην τοῦ δημοκρατικωτέρου ἡγεμόνος ὡς ἀποτροπαίου τυράννου, διότι κάποτε ὁ εἰσηγητής καὶ ἐμπνευστής τοῦ Κομμουνισμοῦ ἐκλήθη πρὸ τῆς λαϊκῆς δικαιοσύνης νὰ ἀπολογηθῇ διὰ τὰς κατὰ τοῦ καθεστώτος ἀδόξους ἐπιθέσεις του.

Ἄλλ' ὁ κ. Κ. Μεντώρος ἐνθυμεῖται καὶ τοῦ Θ. Φαρμακίδου, τοῦ μὴ προγόνου μου, καθὼς μὴ Εὐρυτᾶνος, τὴν ἐξάμηνον φυλάκισιν.

Ἐνθυμίζω καὶ ἐγὼ τὴν πολυετῇ φυλάκισιν καὶ τὸν ἐν ταῖς φυλακαῖς Χαλκίδος θάνατον τοῦ ἀγνωστέρου δημοκρατικοῦ τῶν

αἰῶνων Ρόκου Χοϊδᾶ, ὅστις ἔφερεν εἰς τὸν πνεύμονα μίαν σφαῖραν φιλοδωρηθεῖσαν εἰς ἀγῶνας ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας καὶ τοῦ Συντάγματος. Καὶ ὁ Χοϊδᾶς ἀπέθνησκε καὶ ὁ θερμὸς δημοσιογράφος Τριανταφυλλίδης ἠτοκτόνει ἐπὶ Κυβερνήσεως τοῦ μεγάλου φιλελευθέρου, τοῦ μεγάλου Ἑλληνοῦ Χαρ. Τρικούπη.

Μήπως θὰ εὐρεθῇ βέδηλος γλῶσσα νὰ βλασφημήσῃ καὶ τὸν Τρικούπην ὡς ἀπολυταρχικὸν καὶ τυραννικόν, ἢ ἱστορικὸς τοῦ μέλλοντος νὰ τὸν ἐμφανίσῃ μὲ Νέστειον δικτατορισμοῦ χειτῶνα;

Ἐκαμα τὸ Χριστὸς Ἀνέστη μὲ τὸν κ. Κ. Μεντῶρον.

Ἐκρούσκαμεν τὰ κόκκινα αὐγά!

Ποῖον ἐρραγίσθη ἐκ τῶν δύο αὐγῶν θὰ κρίνουν οἱ ἀναγνώσται τῆς «Ν. Ἐποχῆς».

ΕΥΑΓΓ. Γ. ΦΑΡΜΑΚΙΔΗΣ

Η ΔΕΛΦΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

Ο ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ ΚΑΙ Ο ΑΠΟΛΛΩΝ

Η ΠΡΟΣΩΠΟΓΩΝΙΑ ΤΟΥ ΝΟΥ

Α'

Αἱ Δελφικαὶ ἑορταί, ὡς ἡ θαυμαστὴ προσπάθεια τοῦ ζεύγους Σικελιανοῦ ἀνεξωπύρησεν ἐπιφανέστατα, ἀνήγαγον ἡμᾶς εἰς τὴν ἐποχὴν τῶν Τιτάνων, τῶν Κυκλώπων καὶ τῶν Ἑκατογχείρων, εἰς τὴν εἰκονιζομένων ὑπ' αὐτῶν ἐξελιγμένων κοσμογονικῇ ἐποχῇ, καθ' ἣν οἱ Τιτᾶνες, στοιχεῖα, δυνάμεις καὶ νόμοι τῆς δημιουργίας, ἁρμογικὰς ἤρξαντο λειτουργοῦντες, καθ' ἣν οἱ Κύκλωπες, καταιγίδες, χειμῶνες καὶ κατακλυσμοί, συνετάρασαν τὴν ἁρμονίαν ταύτην καὶ καθ' ἣν οἱ Ἑκατόγχειρες, γεωλογικαὶ συμπίεσεις καὶ διαταραχαί, ἀνέτρεπον καὶ μετέπλαττον τῆς φύσεως τὴν ὄψιν. Τῆς ἐποχῆς ἐκείνης τοὺς πόρους, τοὺς κόπους, τὰς μεταβολὰς διέσωσεν ἐν ἀναμνηστικῇ ἀπηχῇ μετὰ ἡμῶν ὁ Ἀτλας, τὸ κατὰ τὴν Μαυριτανίαν ὄρος, καὶ ἡ παράδοσις περὶ τῆς Ἀτλαντίδος, τῆς καταποντισθείσης ἐκεῖθεν τῶν Ἡρακλείων στηλῶν μεγάλης νησιωτικῆς ἡπείρου. Αἱ λέξεις ἢ τὰ ὀνόματα Ἀτλας, τιτάν, βασιλεὺς, ὄρος, καὶ Ἀτλαντίς, παραγόμεναι ἐκ τοῦ ὀνόματος *τλῆναι* (τλᾶ) ὑποδηλοῦσι τὴν ἐν δεινοεῖ καρτερίαν καὶ ὑπομονήν, ὑπομνησκουσιν ὅτι οἱ κατὰ τὰ μέρη ἐκεῖνα ἄνθρωποι, οἵτι-

νες οὐχὶ μακρὰν αὐτῶν ἔβλεπον ἐπιχαρίτως ἀπλωμέναις ἐν τῷ Ὠκεανῷ τὰς νήσους τῶν Μακάρων, πολλὰ ὑπέστησαν καὶ ἔπαθον κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν γεωλογικῶν μετατροπῶν, διαλαλοῦσιν, ὅτι φύλα Ἰαπετικά δηλαδὴ Ἀρία, μάλιστα δὲ Πρωτοελληνικά ἢ Προσέληνα φκουν ἐκεῖ, δεδομένου, ὅτι ὁ Ἀτλας, υἱὸς τοῦ Ἰαπετοῦ καὶ τῆς Κλωμῆς, ἀδελφὸς τοῦ Προμηθέως, εἶναι ὁ ἡγήθεις τῶν κατὰ τὰ ἐν λόγῳ μέρη ἐγκασάντων Ἀρίων.

Καὶ δὲν ἐνεθύμισαν ταῦτα μόνον αἱ Δελφικαὶ ἑορταί, ἀλλὰ καὶ αὐτὴν τὴν ἔκπαγλον περὶ Θεογονίας παράδοσιν τῶν ἀρχαιοτάτων Ἑλλήνων, καθ' ἣν οἱ Τιτᾶνες, οἱ Κύκλωπες καὶ οἱ Ἑκατόγχειρες, μέση τάξις καὶ γέφυρα μεταβάσεως τῶν καθολικωτάτων κοσμογονικῶν ἀρχῶν ἐπὶ τὴν σύλληψιν τοῦ ἀνθρώπου θεῖον, ἀνθρωποειδῶς διὰ τῶν Ὀλυμπίων Θεῶν ἀποδοθέντος, ἐπανῆλθον, ἐπιτελέσαντες τὴν ἀποστολὴν αὐτῶν, εἰς τὰ Τέταρτα, τοὺς κεκοιμημένους κόπους τῆς μητρὸς Γῆς. Ἄλλ' ἀπέμεινεν ὁ Προμηθεὺς, ἵνα τὴν ἐκπεσοῦσαν ἐκ τοῦ εὐδαίμονος βίου ἀνθρωπότητα ὁδηγήσῃ εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ φωτός καὶ τῆς ἀληθείας, τῆς μυστηριακῆς

ἀληθείας, δι' ἧς μόνης προάγονται οἱ ἄνθρωποι, τελειοῦντες τὸ ἐν ἑαυτοῖς δαιμόνιον, τὴν ἐν ἑαυτοῖς θεῖαν ὑπόφυσιν. Ἀντυχῶς ἐκ τῆς ἀπαραιτίτου τοῦ Αἰσχόλου *τριλογίας*, τοῦ φιλοσοφικοῦ μυστηριακοῦ δράματος τοῦ ἀπεικονίζοντος τὸν δρόμον, ὃν ὀφείλει νὰ διατρέξῃ τὸ θνητὸν γένος τῶν βροτῶν, ἵνα τελειωθῇ, περιεσώθῃ μόνον ὁ *«Δεσμότης Προμηθεὺς»* οὐχὶ δ' ὁ *«Πυρφόρος Προμηθεὺς»* καὶ ὁ *«Προμηθεὺς Ἀνόμενος»*, τὸ πρῶτον καὶ τὸ τρίτον τῆς *Τριλογίας* δράμα ἀπερ ἀπολέσθησαν. Πλὴν ὅμως καὶ ἐκ τοῦ περισσώθεντος δευτέρου τῆς *τριλογίας* δράματος, τοῦ *«Δεσμώτου Προμηθέως»* διαφαίνεται εὐκρινῶς ὁ *τελειωτικὸς δρόμος*. Ὁ Προμηθεὺς ὑποτυπῶν τὸν *προμηθεοῦμενον*, τὸν κρονοοῦντα, τὸν ἐργαζόμενον, τὸν ἐλευθέρως ζῶντα ἄνθρωπον, τὸν ἄνθρωπον τὸν ἐν ἐλευθερίᾳ καὶ ἰσότητι ἐξελισσόμενον τὸν ἄνθρωπον, τὸν μὴ ἀναγνωρίζοντα οἰασθήποτε μορφῆς τυραννίαν, τὸν δροῶντα ἐπὶ μεγάλα καὶ θαυμαστά, τὸν τελειούμενον ἐν τῇ θεῇ ἰδιότητι τοῦ νοεῖν, τὸν ἀποτινάσσοντα τὴν κηδεμονίαν τῆς φύσεως, τὸν προαγόμενον ἐν βίῳ ἐλευθέρῳ τὸν δημιουργοῦντα τὴν καλῶς νοουμένην εὐδαιμονίαν ἐν τῷ ἁρμόζοντι βαθμῷ, ὃν προσδιορίζει καὶ ρυθμίζει τὸ πρέπον ἀνεῦ ἐκτροπῶν μέτρον, τὸν δροῶντα ἐν τῷ λόγῳ καὶ διὰ τοῦ λόγου, τὸν περιστέλλοντα τὰς παραφορὰς τοῦ ὁρμεφύτου καὶ τὸν φερόμενον διὰ τῆς γνώσεως καὶ τῆς ἐλευθερίας εἰς τὸν παράδεισον, εἰς τὴν τελείωσιν.

Αἱ Δελφικαὶ ἑορταὶ ἐνθυμίζουσι καὶ τὸν ἐπὶ τοῦ Δευκαλίωνος, βασιλέως τῆς Θεσσαλίας, υἱοῦ δὲ τοῦ Προμηθέως, κατακλυσμὸν, τῷ 1796 π. Χ., μετ' ὃν τὴν ἐφορείαν τοῦ ἐν Δελφοῖς χρηστηρίου ἤσκαον οἱ Δευκαλιωνίδαι, οἱ ἀπόγονοι τοῦ Δευκαλίωνος, ὡς ἐνθυμίζουσι τὸν Ἀπόλλωνα τὸν ξανθὸν Φοῖβον, ὁ ὁποῖος θεὸς Πανελλήνιος, λατρουόμενος ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, τῶν Ἰόνων, τῶν Ἀχαιῶν, τῶν Αἰολέων, τῶν Δυκίων, τῶν Καρῶν, τῶν Αελέων, τῶν Κρητῶν, τῶν Πελασγῶν καὶ τῶν Λαοιέων, ἐπιφαίνεται μετὰ τὴν πτώσιν τῶν Τιτάνων θεομουργὸς καὶ φωτοβόλος, συμβολίζων τὸν ἀγῶνα τοῦ φωτὸς κατὰ τοῦ σκότους, τῆς τάξεως κατὰ τῆς ἀταξίας, τῆς εὐρυθμίας κατὰ τῆς ἀρρυθμίας. Ἀποξηραίνει ὅλην, διαλευκαίνει τὰ θέοντα ὕδατα, κτίζει οἴκους καὶ οἰκίζει πόλεις, ἐπιβλέπει ἀγνίαν καὶ θύσας, ἀρχηγετεύει λαὸν ἐγκαταλειπόντων τὸν νομαδικὸν βίον καὶ τροπομένων τὸν γεωργικὸν καὶ πολιτιστικὸν τοιοῦτον. Εἶναι ὁ Ἥλιος,

ὃν ἐπικαλοῦνται, προμαχοῦντες βωμῶν καὶ ἑστιῶν, οἱ Ἀπελάται καὶ οἱ Ἀκρίται τῶν Βυζαντινῶν χρόνων. Εἶναι ὁ μυστηριακὸς τοῦ ἀριθμοῦ *ἐπτά*, ὃν συμβολίζουσιν οἱ ἐν τῷ τοίχῳ τῆς Κασταλίας πηγῆς *ἐπτά* κρονοὶ καὶ αἱ μὴ σωζόμεναι πλέον *ἐπτά* μαρμαρίναι παραστάδες καὶ αὐτὸ τὸ ἐπιτελεῖον τῆς Πυθίας, δηλαδὴ οἱ παρ' αὐτῶν ἱερεῖς καὶ σοφοί, οἵτινες συνέλεγον καὶ σνηήροζον τὰς ὑπὸ τῆς Πυθίας ἐκστομιζόμενας λέξεις ἢ φράσεις εἰς χρησμούς, ἦσαν *ἐπτά*, καὶ ὅ αὐτοὶ λέγει ἐν τῇ πολυτίμῳ αὐτοῦ *Γνωμολογίᾳ* ὁ ἀκαταπόνητος μελετητὴς κ. Γεώργιος Ν. Φιλάρετος, γράφων περὶ τῶν Ἑπτὰ Σοφῶν, Σόλωνος, Θαλοῦ, Πιττακοῦ, Βίαντος, Χίλωνος, Κλεοβούλου καὶ Περσίου, οἵτινες ἦσαν οἱ κατὰ τὸν π.Χ. αἰῶνα ἐπιτελεῖς τῆς Πυθίας καὶ ὧν δύο γνωμικὰ τὸ «Γνωθὶ σαυτὸν» τοῦ Χίλωνος, καὶ τὸ «Μηδὲν ἄγαν», τοῦ Σόλωνος ἢ τοῦ Πιττακοῦ, ἀνεγράφοντο ὡς θέσφατα ἐν τῷ προγὰρ τοῦ ἐν Δελφοῖς ἱεροῦ τοῦ Ἀπόλλωνος. Ὑμνήσωμεν τὸν μυστηριακὸν τοῦ 3 καὶ 4, ἥτοι τοῦ τριγώνου καὶ τοῦ τετραγώνου, συμβόλων τοῦ τελείου, καὶ εὐχηθώμεν, ἵνα ἐν τῷ δρόμῳ τῆς διανοουμένης ἀναδημιουργίας ἐμπνευσθῶμεν ἐξ αὐτῶν τὴν ἐν παντὶ ἀναγκαίαν εὐρυθμίαν.

Γ. Κ. ΣΚΑΛΙΕΡΗΣ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΓΟΥΝΑΡΗ

Ὁ Α' τόμος τῆς «Πολιτικῆς Ἱστορίας Δημ. Γουνάρη» πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ βιβλιοπωλεῖα τῶν Ἀθηνῶν Πειραιῶς καὶ ὅλης τῆς Ἑλλάδος.

Τὰ ὑποπρακτορεῖα ἐφημερίδων τῆς Ἑκτιρίας Ἑλληνικοῦ Τύπου εἰς τὰς ἐπαρχίας ἔχουν ἀνελάθει τὴν διαθεσὶν τοῦ βιβλίου.

Ἡ τιμὴ ἔχει ὁρισθῇ εἰς 75 μύρον δραχμῶν. Πᾶσι ὑπερτίμησις δέον νὰ κατεγγέληται εἰς τὰ γραφεῖα τῆς «Νέας Ἐποχῆς».

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Παρακκλιδόντες θερμῶς οἱ κηρυττεροῦντες τὰς συνδρομὰς τοῦ Βου καὶ Γου ἔτους ὡς ἐμδάσωσιν αὐτὰς, διευκολύνοντες τὴν προσπείθειν ἡμῶν διὰ τὴν ἀρτιωτέραν ἐκδοσὶν τῆς «Ν. Ἐποχῆς».

ΕΚΔΟΣΕΙΣ - ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΙ

Τὸ «ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ» τοῦ Κάρολ Μάρξ

Εκκυκλοφόρησε τὸ νέον βιβλίον τοῦ Γερμανοῦ κοινωνιολόγου Μπέρ «Ἡ Ζωὴ καὶ τὸ ἔργον τοῦ Κάρολ Μάρξ» εἰς ἑλληνικὴν μετάφρασιν, ἀπαραίτητον διὰ τὴν βιβλιοθήκην καθὲς διανοουμένου ἐν γένει. Τὸ βιβλίον εἶναι καὶ λίαν ἐπίκαιρον λόγῳ τῆς ἐποικοδομητικῆς ἀπὸ τὸ «Ἀκαδημαϊκόν» προσεχοῦς ἐκδόσεως ὁλοκλήρου τοῦ κλασικοῦ «Κεφαλαίου» τοῦ Κάρολ Μάρξ. Τὸ «Κεφάλαιον» ἐκδίδεται πρῶτον φοράν εἰς τὴν ἑλληνικὴν, μεταφραζόμενον ἀπὸ ὁμάδα ἐπιστημόνων, καὶ θὰ ἀποτελεσθῇ ἀπὸ 10 τόμους 8.200 σελίδων ἐν ὅλῳ. Θὰ πωληθῇ μεταξὺ συνδρομητῶν ἐγγεγραμμένων ἀπὸ τοῦδε εἰς τὸ Διεθνὲς Βιβλιοπωλεῖον «Ἀκαδημαϊκόν» (γωνία Πανεπιστημίου καὶ Ὁμήρου 8) ἀντὶ δραχ. 500 διὰ τοὺς 10 τόμους πολυτελῶς δεμένους, εἰς 10 δόσεις 50 δραχμῶν, προκαταβάλλομένης σήμερον μόνον τῆς α' δόσεως.

Ὁ «Λενινισμός»

Τὸ πολὺκροτον βιβλίον τοῦ Ρώσου Ἡγέτου Ἰ. Στάλιν ὁ «Λενινισμός» μεταφράσθη εἰς τὴν ἑλληνικὴν καὶ ἐκκυκλοφόρησεν εἰς κομψὸν τόμον ἀπὸ τὸ «Ἀκαδημαϊκόν». Τὸ ἔργον εἶναι σήμερον τὸ ζήτημα τῆς ἡμέρας μεταξὺ τῶν διανοουμένων, ἀπετέλεσε δὲ καὶ θέμα συζητήσεων καὶ διαλέξεων εἰς τὴν ἐνταύθα Ἐταιρείαν τῶν Πολιτικῶν καὶ Κοινωνικῶν Ἐπιστημῶν.

Πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ μεγάλα βιβλιοπωλεῖα δραχ. 25 ἄδειον καὶ 30 δεμένον.

Ξένη βιβλιογραφία

Γ. Λεόντ.—Baffaelli εἰς τὴν ὥραν συλλογὴν «Maitres de l'art moderne». Μ. Ντελαφόρ.—Les nègres : races, mœurs, coutumes et religions du continent africain. Πιέρ Χάμπ.—Une esquisse sur le franc. Ζιαν Γκουντάλ.—Volontés de l'art moderne. Στάλιν.—Questions du Leninisme. Λέοντος Τρότσκι.—Où va l'Angleterre. Μάξ Ἡστμαν.—Depuis la mort de l'énigme. Γαβριήλ Περὶ.—Geneve—

Εοσάμο. Ρομπέρ Λουζόν.—L'économie capitaliste. Τζαίμς Στέφενς.—Mary Semblant. Ἀνδρσον.—Un païen de l'Ohio—Βάλστ Φράνγκ.—Bahab. Ε'volution καὶ Clarté ἐπιθεωρήσεις.

Διεθνὲς Βιβλιοπωλεῖον «Ἀκαδημαϊκόν»
Γωνία Πανεπιστημίου - Ὁμήρου 8.

«Τὸ Μέλλον»

Ἐξεδόθη τὸ πρῶτον τεῦχος τοῦ τραπεζικοῦ, ἐμπορικοῦ καὶ οἰκονομολογικοῦ περιοδικοῦ τὸ «Μέλλον» μὲ πλουσίαν καὶ ἐκλεκτὴν ὕλην ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐκλεκτοῦ συνεργάτου τῆς «Νέας Ἐποχῆς» κ. Στυλ. Μακρομμάτη, πρῶτην διεθυντοῦ Τραπεζικῶν ἰδρυμάτων καὶ συγγραφέως οἰκονομολογικῶν ἔργων.

Τὸ «Μέλλον» ἐξασφαλίσαν ἐκλεκτὸν ἐπιμελὸν συνεργάτην μὲ ἐπὶ κεφαλῇ τὸν διακεκριμένον οἰκονομολόγον, καθηγητὴν καὶ διεθυντὴν τῆς Τραπεζικῆς τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομικῆς κ. Ἀνδρ. Σπουργίτην, ἔρχεται γὰρ καταλάβει ἐκλεκτὴν θέσιν εἰς τὴν χορεῖαν τῶν ὑπαρχόντων οἰκονομολογικῶν περιοδικῶν καὶ γὰρ συντελέσῃ εἰς τὴν ἀρτιωτέραν καὶ ἐπιστημονικωτέραν ἀνάπτυξιν ὅλων ἐκείνων τῶν οἰκονομικῶν ζητημάτων, τὰ ὅποια μᾶς ἐκληροδότησεν ἡ μεταπολεμικὴ περίοδος, ἡ δημιουργήσασα καὶ ἐπιτείνασα τὴν ὑπιστάμενην οἰκονομικὴν κρίσιν.

Ἡ «Νέα Ἐποχή» χειρετίζουσα τὴν ἐκδοσὶν τοῦ «Μέλλοντος» εὐχεται εἰς αὐτὸ μακράν καὶ ἀδικοῦσιν σταδιοδρομίαν.

ὑπὸ τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Ἐκδοτικοῦ Οἴκου Α. Κασσιγόνῃ μᾶς ἀπεστάλη τὸ μηνιαῖον φιλολογικὸν περιοδικὸν «Ἐρευνά» περιέχον τὴν φιλολογικὴν κριτικὴν μελέτην τοῦ κ. Γ. Φυχάρη περὶ τοῦ ὅλου ἔργου τοῦ ποιητοῦ μᾶς κ. Κ. Παλαμά. Πρὸς τὴν κριτικὴν τοῦ κ. Φυχάρη διαφωνοῦμεν ριζικῶς, ὅπως ἐπίσης ἀπογοητεύομεθα τὸ γλωσσικόν αὐτοῦ ἱδίωμα. Τίποτε ἄλλο.

Ἐλάβομεν εἰς τευχίδιον τὴν ἐν τῷ «Παρνασσῷ» ἀπαγγελλομένην διάλεξιν τοῦ πνεύματος, Ἀρχιμανδρίτου κ. Θεοδώρητου Βασιλοπούλου, «Ὅποια ἡ πραγματικὴ σχέσις τοῦ Χριστιανισμοῦ πρὸς τὸν πόλεμον».

- Εἰδικὸν ἄρθρον διὰ τὴν Συνδιάσκεψιν τῆς Μικρᾶς Ἀντάντ.
- Ἡ Συνέχεια τῶν ἀναμνήσεων τοῦ κ. Σωτηριάδου ἐκ τῶν τελευταίων δραματικῶν ἡμερῶν τοῦ Δημ. Γούναρη.
- Ἄρθρον τοῦ κ. Χαρ. Βοζίκη ἐπὶ τῆς κατυστάσεως.
- Ἄρθρον τοῦ κ. Γ. Κ. Βούρδουλη ἐπὶ τῆς οἰκονομικῆς κρίσεως.

Εἰς τὸ προσεχές τεῦχος :

ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ,

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ Δραχ. 150
ΕΞΑΜΗΝΟΣ » 75

ΕΤΗΣΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ (γενικῶς) λίρ. 1
ΑΜΕΡΙΚΗΣ Δολλάρια 5

Ἐξάμηνοι συνδρομαὶ Ἐξωτερικοῦ καὶ τρίμηνοι Ἐσωτερικοῦ δὲν γίνονται δεκταί.

— Διὰ δημοσιεύσεις ἀγγελιῶν ἰδιαίτεροι συμφωνίαι.

— Τὰ ἐμβάσματα ἀπευθύνονται δι' ἐπιταγῆς πρὸς τὴν διεύθυνσιν.

— Διὰ πᾶσαν ἀνωμαλίαν περὶ τὴν ἀποστολὴν τοῦ φύλλου οἱ κ. κ. συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται ν' ἀπευθύνωνται πρὸς τὴν Διεύθυνσιν.

— Αἱ συνδρομαὶ κατὰ κανόνα ἀπαράβατον εἶναι ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑΙ —

ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΙΟΥΝΙΟΥ

ΘΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΗ Ο Β' ΤΟΜΟΣ

ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ Δ. ΓΟΥΝΑΡΗ

ΘΑ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΗ :

— Τὴν ἀφίξιν τοῦ Γούναρη εἰς τὴν Ἑλλάδα τῷ 1920 καὶ ὁλόκληρον τὸν μνημειώδη προγραμματικὸν λόγον τῶν Πατρῶν καὶ ἄλλους λόγους του.

— Τὴν πολιτικὴν μονομαχίαν Γούναρη—Βενιζέλου ἐπὶ τοῦ Δυναστικοῦ ζητήματος.

— Τὰ κείμενα τῶν δηλώσεων Βενιζέλου—Γούναρη.—Ὁ Γούναρης ἀρχηγὸς τοῦ ἀγῶνος.

— Τὴν ἐκλογικὴν περίοδον, τὴν νίκην τοῦ ἀντιβενιζελισμοῦ, τὴν ἐπάνοδον τοῦ Κωνσταντίνου κ. λ. π.

— Τὸ ἔργον τῆς Γ' Ἐθνοσυνελεύσεως.—Μνημειώδεις ἀγορεύσεις τοῦ Γούναρη.—Τὰ στρατιωτικά, πολιτικά καὶ διπλωματικά γεγονότα κ. λ. π.

— Τὴν Μικρασιατικὴν καταστροφὴν.—Τὴν ἐκκρήσιν τῆς ἐπαναστάσεως Πλαστήρα.—Τὴν σύλληψιν καὶ φυλάκισιν τοῦ Γούναρη καὶ τῶν συντρόφων του.—Τὰ προηγηθέντα τῆς δίκης κ. λ. π.

— Ὁλόκληρον τὴν δίκην τῶν πολιτικῶν. (σελίδες 350).

— Τὰ προηγηθέντα τῶν τουφεκισμῶν.—Τὴν περιγραφὴν τοῦ φρικώδους δράματος κλπ., κλπ.

ΕΞΕΔΟΘΗ ΚΑΙ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ

Ο Α' ΤΟΜΟΣ

ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΓΟΥΝΑΡΗ

Σελίδες 500.— Σχήμα μέγα.— Εικόνες 17.— Κεφάλαια 9.
Ἐκδοσις βαρύτιμος θαυμασθεῖσα ὑφ' ὅλου τοῦ τύπου.

ΤΙΜΑΤΑΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ἙΛΛΑΔΑ ΔΡΑΧ. 75

Τὰ Γραφεῖα τῆς „Νέας Ἐποχῆς,, ἀποστέλλουν τὸ βιβλίον ἀντὶ 75 δραχμῶν καὶ ἐλεύθερον ταχυδρομικῶν τελῶν εἰς ἃ μέρη δὲν ὑπάρχουν βιβλιοπωλεῖα καὶ πρακτορεῖα Ἐφημερίδων.

Τὸ Πρακτορεῖον Ἐφημερίδων τῆς Ἑταιρείας Ἑλληνικοῦ Τύπου ἀνέλαβε τὴν ἀποκλειστικὴν διάθεσιν τοῦ βιβλίου διὰ τῶν ὑποπρακτορείων τοῦ τῶν ἐπαρχιῶν.